



## **INDHOLDSPLAN**

**2024-2025**

# INDHOLDSPLAN VANDEL EFTERSKOLE 2024-25.

*”At holde skole ud fra et dansk, kristent livssyn, bygget på Grundtvigs tanker om ungdom og undervisning, og hvor vi vil prøve at vise eleverne de værdier, vi har i vor kristne folkelige kulturarv.”*  
*” At holde skole vil sige, at opelske sansen for de værdier, der kan bære og give livet indhold og kalde på den enkeltes evne til at tage stilling, tage ansvar og forstå fællesskabets betydning. Gennem sang, fortælling, historie, litteratur m.m. vil vi gerne føre de unge ind i noget, som kan modne og give forståelse for livet omkring dem – ligesom de gennem samvær i undervisning og i fritid må fornemme betydningen af fællesskab, hensyntagen til andre i dagligdagen og forståelse og tolerance over for dem, der er anderledes.”*

Sådan lyder en del af formålsbeskrivelsen i skolens vedtægter.

På den baggrund søger vi at lave skole i tiden. At udvikle skolen med fodfæste i traditionen og med åbenhed overfor den nødvendige fornyelse. Vi vil gerne lære eleverne at bruge deres viden og kunnen til at opnå større livsduelighed. Viden skal være midlet ikke målet. Undervisningen er en levende vekselvirkning mellem elever og lærere. Den gensidige respekt og den ligeværdige samtale er vigtige elementer i den demokratiopdragelse som er en af skolens hjørnesten.

Vi ønsker et højt aktivitetsniveau på skolen, hvor elever og lærere er sammen om at skabe det bedst mulige skoleår, hvor eleverne oplever at være en del af et fællesskab, hvor individets frihed kan udfolde sig under hensynet til fællesskabet, således at frihed for den enkelte ikke bliver til tvang for andre. Et fællesskab hvor accept og tolerance overfor andre er vigtige begreber, som giver mulighed for at den enkelte kan udvikle sig såvel fagligt som personligt, til gavn for sig selv og fællesskabet.

Eleverne skal være en del af et demokratisk rum, hvor ytringsfrihed, ansvarlighed og mulighed for indflydelse er i centrum.

Demokratiforståelsen skal bygge på respekten for andre menneskers holdninger og meninger. Man har frihed under ansvar og er ligeværdige uanset kundskaber, egenskaber og kvalifikationer. Alle skal have mulighed for deltagelse og udvikling ud fra egne forudsætninger.

## DEMOKRATISK DANNELSE

Gennem nedsættelse af elevråd og afholdelse af husgruppemøder og fællesmøder søges eleverne indført i en demokratisk kultur som forbereder dem til fremtidig samfundsdeltagelse.

## HJEMLIGHED OG NÆRVÆR

Skolen er elevernes hjem for et år, derfor er det vigtigt at skolen opleves som et rart og hjemligt sted at være. Omgivelser og det fysiske miljø har en væsentlig betydning for oplevelse og samvær.

At der er en ordentlig omgangstone mellem eleverne og mellem elever og lærere er af stor betydning for miljøet på skolen. Eleverne søges bevidstgjort om betydningen af måden vi taler til og om hinanden på. En stor del af skolens lærere bor i tjenesteboliger på skolen. At lærernes familier har deres naturlige gang på skolen og bliver en del af ”familien”, er med til at styrke det hjemlige miljø på skolen.

## **INDKVARTERING**

Eleverne bor på to- eller firemandsværelser.

Ved firemandsværelserne er der tilknyttet bad og toilet. I forbindelse med tomandsværelserne findes toilet og bad på gangene.

I de værelsesfløje, hvor det er muligt med hensyn til bad og toilet, er drenge og piger indkvarteret dør om dør.

## **KONTAKTGRUPPER**

Eleverne opdeles i kontaktgrupper á 8-10 elever. Den enkelte kontaktgruppe består af både piger og drenge. Kontaktgruppen mødes med kontaktlæreren 30 min om ugen. Hvert møde har en nøje tilrettelagt dagsorden med forskellige temaer, der sætter fokus på individet, fællesskabet og samspillet mellem disse.

Kontaktlæreren søger, gennem samvær og individuelle samtaler, at opnå det nødvendige kendskab til den enkelte elev, hvilket kan være medvirkende til at eleven får et godt og udbytterigt ophold.

Kontaktlæreren søger at hjælpe eleverne til at få et velfungerende samvær på værelset, og at få hele kontaktgruppen til at fungere, ligesom eleverne ofte naturligt vil henvende sig til kontaktlæreren i forbindelse med problemer af mere personlig art.

Kontaktlæreren fungerer ligeledes som bindeled mellem hjem og skole. I løbet af skoleåret afholdes tre forældresamtaler med deltagelse af elev, forældre og kontaktlærer. Ved den første samtale er der primært fokus på det sociale, og de to andre på det faglige.

I løbet af et skoleår skal den enkelte kontaktgruppe sammen med kontaktlæreren planlægge og afvikle samværet i en weekend for de øvrige tilmeldte weekendelever.

Kontaktgruppen har en række funktioner. Blandt andet fungerer vagtgrupperne i en række praktiske sammenhænge, hvor de sammen får ansvaret for løsning af praktiske opgaver og gøremål i forbindelse med efterskoleopholdet.

I forbindelse med skoleårets afslutning udarbejder kontaktlæreren i samarbejde med kontaktgruppens elever en skriftlig udtalelse om den enkelte elevs kompetencer.

## **MÅLTIDER**

Spisefællesskabet er en hjørnesten i skolens kostpolitik. Her præsenteres maden og der fortælles om sundhed, kost og ernæring.

## **MORGENSAMLING**

Hver morgen mødes elever og ca. halvdelen af lærerne til morgensamling. Der synges to sange og der videregives beskeder og meddelelser primært af praktisk karakter.

Eleven ser sig som en del af fællesskabet og oplever vigtigheden af at møde frem til tiden.

Uddannelsesvejledningen på Vandel Efterskole varetages af Vivian Nybo Andersen og Marianne Houbak.

### **Vivian Nybo Andersen (VA) er vejleder for:**

- Alle elever i 9. A
- 10. klasses elever i:
  - Mytologihuset
  - Verdenshuset
  - Mælkevejen
  - Forfatterhuset

### **Marianne Houbak (MH) er vejleder for:**

- Alle elever i 9. B
- 10. klasses elever i:
  - Norden
  - Stjernestien
  - Malerhuset
  - Musikerhuset
  - Eventyrhuset

### **Vejledning i 9. klasse:**

- Første samtale i løbet af september (bl.a.) om:
  - ønsker for det næste skoleår (10. klasse eller ungdomsuddannelse)
  - karakterer og foreløbig uddannelsesparathedsvurdering fra 8. klasse
  - hvilke indsatser og hvilket arbejde der skal til, for at mål og ønsker (forhåbentligt) kan opfyldes
  - handleplan for IUP-elever
- Anden samtale i løbet af december / januar om:
  - ønsker for det næste skoleår
  - mulighed for en elev-forældre-vejleder samtale med henblik på næste skoleår
- Tilmelding til ungdomsuddannelserne
  - klassens lærere laver uddannelsesparathedsvurdering (se nedenfor)
  - eleven udfylder sammen med vejlederen ansøgningsformular på optagelse.dk
  - eleven skriver grundlaget (uddannelsesplanen) på optagelse.dk
  - eleven og vejlederen godkender ansøgningen
  - forældrene godkender og afsender ansøgningen

## Vejledning i 10. klasse:

- BROBYGNING:
  - eleverne skal i Brobygning i Vejle – på to forskellige gymnasiale ungdomsuddannelser
  - eleverne skal med bus frem og tilbage – skolen betaler udgifterne
  - hver dag har eleverne mulighed for at smøre madpakke
  - der er mødepligt til Brobygning
- Første samtale i løbet af efteråret (bl.a.) om:
  - ønsker til ungdomsuddannelse
  - karakterer og foreløbig uddannelsesparathedsvurdering fra 9. klasse
  - hvilke indsatser og hvilket arbejde der skal til, for at mål og ønsker (forhåbentligt) kan opfyldes
  - foreløbig uddannelsesparathedsvurdering
- Anden samtale i løbet af december / januar om:
  - ønsker for det næste skoleår
  - mulighed for en elev-forældre-vejleder samtale med henblik på næste skoleår
- Tilmelding til ungdomsuddannelserne:
  - skolens lærere laver uddannelsesparathedsvurdering (se nedenfor)
  - eleven udfylder sammen med vejlederen ansøgningsformular på [optagelse.dk](http://optagelse.dk)
  - eleven skriver grundlaget (uddannelsesplanen) på [optagelse.dk](http://optagelse.dk)
  - eleven og vejlederen godkender ansøgningen
  - forældrene godkender og afsender ansøgningen

## Åbent Hus / Informationsmøder på ungdomsuddannelserne:

- Vi opfordrer til, at elever og forældre sammen tager til Åbent Hus arrangementer / Informationsmøder på de lokale ungdomsuddannelser. Tjek gerne datoer på skolernes hjemmesider. **Arrangementerne starter allerede i oktober/november.**
- ALLE elever og forældre er altid meget velkommen til at kontakte os med et ønske om en samtale.

## UDDANNELSESPARATHEDSVURDERING:

Eleverne skal have en uddannelsesparathedsvurdering til:

- en gymnasial ungdomsuddannelse:
  - STX, HHX, HTX, HF

eller

- en erhvervsuddannelse:
  - Omsorg, sundhed og pædagogik
  - Kontor, handel og forretningsservice
  - Fødevarer, jordbrug og oplevelser
  - Teknologi, byggeri og transport

Uddannelsesparathedsvurderingen indeholder en vurdering af de **faglige, personlige og sociale kompetencer**.

Hvis vi på Vandel Efterskole er i tvivl – retter vi henvendelse til den ønskede ungdomsuddannelse.

### **FAGLIGE FORUDSÆTNINGER:**

- Karakterkrav til optagelse på en ERHVERVSUDDANNELSE:
  - Eleven skal have opnået mindst 2,0 i karaktergennemsnit i hhv. dansk og matematik i 9. klasse
    - I standpunktskaraktererne i januar
    - I prøvekaraktererne i maj/juni
    - Eleven skal bestå folkeskolens 9. klasse (Have 2,0 i gennemsnit af alle karakterer.)  
Hvis ikke eleven har dette, indkalder Erhvervsskolen eleven til en optagelsesprøve.
- Karakterkrav til optagelse på en GYMNASIAL UNGDOMSUDDANNELSE (efter 9. klasse):
  - Eleven skal have mindst 5 i gennemsnit af de afsluttende standpunktskarakterer og ved de lovbundne prøver i 9. klasse (til HF gennemsnit på 4, hvis man søger efter 9. kl.) \_\_\_\_\_

### **PERSONLIGE FORUDSÆTNINGER:**

- Motivation for uddannelse og lyst til læring.
- Selvstændighed, herunder at eleven tager initiativ i opgaveløsninger.
- Ansvarlighed, herunder at eleven er forberedt til timerne.
- Mødestabilitet, herunder rettidighed og lavt fravær.
- Valgparathed i forhold til det forestående valg af ungdomsuddannelse eller andet

### **SOCIALE FORUDSÆTNINGER:**

- Samarbejdsevne, herunder at kunne løse opgaver sammen med andre, overholde fælles aftaler og bidrage positivt til fællesskabet.
- Respekt, herunder at udvise forståelse for andre mennesker.
- Tolerance, herunder at kunne samarbejde med mennesker, der er forskellige fra en selv.

Vandel Efterskole er, og vil være, en rummelig efterskole.

Vi opfatter det ubetinget som en kvalitet, at man som elev her på skolen møder verdens mangfoldighed og opnår indsigt i, og forståelse for, at ikke alle mennesker har de samme forudsætninger og vilkår. Men at alle mennesker kan byde ind med noget i de fællesskaber og sammenhænge de indgår i, når de mødes med forståelse og anerkendelse.

Derfor kan og vil Vandel Efterskole inkludere elever i efterskolelivet med forskellige forudsætninger.

I forbindelse med den faglige undervisning kan der suppleres med særlig støtteundervisning, hvor der tages hensyn til elevens faglige niveau og læringsmæssige forudsætninger. Vi tilstræber at give eleverne forudsætning for at flytte sig fagligt.

I forbindelse med elevens personlige og sociale udvikling og kompetencer kan der ligeledes støttes op med særlige tiltag. Det kan være med særlig kontaktlærer støtte og i særlige tilfælde med brug af den til skolen knyttede familierapeut. Aftale herom træffes med forældre og evt. i samarbejde med elevens hjemkommune.

Forud for skoleåret afsøges muligheden for at indgå særlige inklusionsaftaler med elever/forældre. Dette vil betyde udarbejdelse af en særlig plan for elevens inklusion på skolen.

Planen vil bl.a. indeholde:

- Hjemmets forventninger til skolen
- Skolens forventninger til hjemmet
- Elevens mål og delmål for skoleåret – fagligt, socialt og personligt
- Konkrete inklusionstiltag til hjælp for at nå ovenstående mål
- Evaluering med eleven i oktober
- Evaluering af inklusionsforløbet med elev og forældre i februar
- Særlig opmærksomhed i forbindelse med uddannelsesvejledning og formidling af elevens udvikling og behov til næste uddannelsessted
- Afsluttende evaluering af inklusionsforløbet.

I forbindelse med informationsmødet for det kommende elevhold i foråret udfylder forældre og elev et spørgeskema, der skal danne udgangspunkt for en vurdering af, om der kan gives et inklusionstilbud til eleven.

I det omfang skolen finder det tilrådeligt, vil familien kontaktes for i fællesskab at udarbejde et inklusionstilbud. For at det kan realiseres skal lovgivningens minimumskrav kunne opfyldes.

## DAGSPROGRAM

- 07.00 – 07.10 Morgentur
- 07.10 – 07.30 Morgenmad
- 07.30 Alle elever skal være i Spisesalen
- 07.45 – 08.00 Morgensamling
- 08.00 – 09.50 Undervisning; to lektioner à 50 min.
- 09.50 – 10.10 Pause
- 10.10 – 12.00 Undervisning; to lektioner à 50 min.
- 12.05 – 13.00 Middagsmad og pause
- 13.00 – 13.30 Undervisning; en lektion à 30 min.
- 13.30 – 15.20 Undervisning; to lektioner à 50 min.
- 15.20 – 15.40 Pause
- 15.40 – 16.55 Undervisning; 70 min.
- 17.00 – 17.30 Værelsesoprydning
  
- 17.30 – 18.00 Aftensmad
- 18.00 – 19.00 Lektietime
- 21.30 Aftenforfriskning
- 22.00 Alle elever skal være på deres boafsnit
- 22.30 Eleverne skal være gået i seng og lyset skal slukkes.  
Lærerne siger godnat til eleverne, hvorefter der skal være ro til kl. 06.30.

(Se skema - bilag 1 bagerst)

## ÅRSPLAN

Der er i dette skoleår 42 kursusuger

(For de elever, der deltager i Landsstævne 2025, er der 43 kursusuger)

(Se bilag 2 bagerst.)

## LEKTIETIME

Hver dag fra 18.15 – 19.15 er der lektietime. Det betyder, at alle elever skal være på deres boafsnit i dette tidsrum eller gå i et klasselokale til lektiecafé, hvor en af vagtlærerne vil være behjælpelig med lektierne. Formålet med stilletimen er at hjælpe eleverne til i hvert fald i en time om dagen at sætte tempoet ned fysisk og mentalt og have ro til sig selv og værelseskammeraterne. Derved kan samværet på boafsnittet styrkes og den enkelte kan se sig selv som en del af et fællesskab.

Desuden er stilletiden en oplagt mulighed for at lave lektier.



## RENGØRING

Hver dag rydder eleverne op på deres værelser. Hver tirsdag og fredag gør alle elever deres værelser rene. Derudover har man ansvaret for rengøring af et fællesområde.

Ydermere kan der op til ferier og helligdage være udvidet rengøring, hvor eleverne gør sig ekstra umage på deres rengøringsområder og værelser.

Alt dette har til formål at lære eleverne, at de er en del af et forpligtende fællesskab, hvor vi sammen hjælper hinanden med at gøre rent, så her er rart at være – både på egne og fælles områder.

Undervisning i hensigtsmæssig brug af redskaber og rengøringsmidler, og instruktion i tilrettelæggelse og gennemførelse af opgaven er væsentlige elementer i rengøringsaktiviteten. Eleverne vejledes løbende i opgaven og får tilbagemeldinger på arbejdsproces og resultat.

## SÆRLIGE DAGE OG UGER

### SKOLESTART-DAGENE:

De første tre skoledage i skoleåret bruges til introdage.

Formål:

- eleverne skal hurtigt lære hinanden og de voksne på skolen at kende
- eleverne skal introduceres til nogle rutiner
- eleverne skal møde nogle af undervisningsholdene for det kommende år
- eleverne skal blive trygge ved deres kontaktgruppe og kontaktlærer
- eleverne skal lære skolens ydre rammer og faciliteter at kende

I disse dage er aktivitetsniveauet højt, og alle lærere er involveret, for at give så dynamisk en start på skoleåret som muligt.

### PIGE-DRENGE-TUR:

I den tredje skoleuge er der tre dages drenge- og pigetur.

Formålet er at ryste eleverne godt sammen fra årets begyndelse, så oplevelsen af sammenhold og fællesskab kan blive stærk. Det er ideen at skabe det særlige ”rum” hvor kønnene er delt, og hvor aktiviteterne er tilpasset de forskellige grupper.

Begge ture er cykelture, og med overnatning i det fri.

Alle elever og lærere er med på turene.

### LINIEDAGE:

I efterårssemestret er der afsat 3 dage til linjedage, og i forårssemesteret er der 2 linjedage.

Her arbejder alle elever på deres linjehold.

Formålet er at give tid og ro til fordybelse i liniefaget, og evt. lave aktiviteter ud af huset, som ikke kan nås på de 90 min, som liniefaget normalt varer.

### FORÆLDREWEEKEND:

Den sidste weekend i september inviterer vi alle elevernes forældre til forældrewEEKEND fra fredag til lørdag. Forældrene kommer og deltager i et tilrettelagt program, hvor de prøver nogle af de ting som eleverne laver i det daglige. Forældrene sover i elevernes senge og eleverne sover i hallen.

Formål: at give forældrene en oplevelse af hvad det vil sige at være efterskoleelev, og at lærere, forældre og elever er sammen til en uhøjtidelig sammenkomst.

### **MUSICAL:**

I november måned laver vi musical. Forberedelserne strækker sig over en længere periode, men selve opsætningen og forestillinger varer 8 dage. Formålet er at give eleverne en fællesoplevelse, hvor deres musiske og kreative evner får lov at udfolde sig. De skal opleve glæden ved at yde en stor arbejdsindsats, hvor der virkelig er brug for alle, og efterfølgende glædes over i fællesskab at have løst opgaven.

#### **Formål**

Formålet med undervisningen i musical er at styrke dramatiske og musiske kompetencer, samt styrke elevernes glæde ved at opbygge og samarbejde som et led i en større sammenhæng.

Undervisningen er centreret omkring de udtryksformer, der finder anvendelse i musicalsammenhænge, så som sang, drama, dans, koreografi, musik, samt arbejdet med opsætning, scenografi, kostumer, sminke, lys/lyd mm.

Der arbejdes desuden teoretisk og historisk med de aktuelle manuskripter.

Undervisningen vil være koncentreret og til tider krævende og grænsesøgende, hvorfor der fra starten arbejdes med områder som samarbejde, ansvarlighed, tillid og åbenhed i forhold til andre.

### **TERMINSPRØVER (9.kl.):**

Terminsprøverne ligger i uge 2 og 3. Formålet er at give eleverne erfaringer med prøvesituationer, og for at give elever, lærere og forældre en fornemmelse af det faglige standpunkt.

### **GYMNASTIKUGE:**

I december og januar har vi en række halve dage, hvor vi arbejder med gymnastik. Det er et væsentligt led i gymnastikundervisningen, hvor der trænes meget opvisningsgymnastik frem mod forårets gymnastikopvisninger.

### **ALPINT SKIKURSUS ØSTRIG (Uge 4):**

Formålet med årets udlandstur er at kombinere en fysisk aktiv indlæring på et – for de fleste – nyt område, med at man i mødet med et andet land får kendskab til deres kultur.

Undervisningen foregår delvis på tysk og delvis på engelsk og giver eleverne konkret mulighed for at udnytte allerede erhvervede sproglige kvalifikationer og samtidig erkende det formålstjenlige i yderligere sproglig dygtiggørelse.

Endvidere er det formålet at styrke elevernes indbyrdes forhold, og forholdet mellem elever og lærere gennem gode/nye fælles oplevelser.

Skiundervisning: 8 lektioner á 2 timer med østrigske skilærere, derudover er der tilknyttet en lærer pr gruppe. Resten af tiden kører eleverne i selvvalgte grupper á mindst 3 personer.

I alt 14 skihold efter niveau

### **PRØVEUGER:**

Vi ønsker at afvikle prøverne på så kort tid som muligt, dog med ansvar for at den enkelte elev får mulighed for at yde så godt et resultat som muligt.

## **AFSLUTNINGSUGE**

I den sidste uge laves anderledes program.

Her er formålet at få en fælles afslutning på skoleåret, at få rundet af og få taget afsked med hinanden på en god måde.

## **WEEKENDPROGRAM**

Skolen er en syvdøgnsskole. Derfor er weekenderne også en del af skolegangen. Vores mål er at skabe nogle gode og aktive weekender, så eleverne har lyst til at blive på skolen. Desuden vægter vi det hyggelige samvær og prioriterer en ekstra god forplejning.

To lærere har tilsyn, og de laver sammen med de elever der har valgt at blive i weekenderne et program.

## **ÅRSPLAN**

**- se bilag (årsplan).**

# FAGBESKRIVELSE

## ***Fællesfag***

- Fortælling
- Sang
- Dans
- Gymnastik

## ***Obligatoriske fag (prøveforberedende FSA ):***

- Dansk
- Matematik
- Engelsk
- Naturfag (Fysik, kemi, Biologi, Geografi) (9.kl.)
- Kulturfag (Historie, Samfundsfag, Kristendom) (9.kl.)
- Idræt (9. kl.)

## ***Boglige valgfag (prøveforberedende; FSA ):***

- Tysk

## ***Vandel 10 – obligatoriske fag (10. klasse):***

- Dansk
- Matematik
- Engelsk

## ***Liniefag:***

- Design
- Fodbold
- Håndbold
- Musik
- Teater

**Valgfag; Opdelt i 8 valgperioder med ca. 7 tilbud i hver periode. Hvert valgfag kører ca. 6 gange. Fagene kan variere fra periode til periode og fra år til år:**

**Eksempler på valgfag:**

- Fodbold
- Futsal
- Håndbold
- Volleyball
- Hockey
- Badminton
- Spring
- Rytmisk gymnastik
- Badminton
- Drama
- Verdens brændpunkter
- ”Kun for piger”
- ”Kun for drenge”
- Glas/keramik
- Rockhistorie
- Alternativ idræt
- Golf
- Samspil/musik/sang/ individuel
- Musikundervisning
- Tegn og mal
- Tons og tummel
- Samfundsfag
- Kost og sundhed
- Italiensk madlavning
- Den store bagedyst

**DANSKUNDERVISNING FOR TOSPROGEDE ELEVER (DSA - Dansk som andetsprog)**

De tosprogede efterskoleelever har vidt forskellige baggrunde og forudsætninger, men fælles for dem er, at dansk er deres andetsprog, og det har betydning for deres læring og for deres udbytte af efterskoleopholdet, både i og uden for undervisningen.

I undervisningen ”Dansk som andetsprog” arbejdes der med følgende:

Der vil være en opmærksomhed på den tosprogede elevs forforståelse, herunder: • Bevidsthed om det faglige ordforråd, herunder de førfaglige udtryk

- Opmærksomhed på fagteksters sproglige sværhedsgrad
- Inddragelse af visuel formidling som supplement til verbal formidling

Der undervises i følgende områder:

- Sprog og sprogbrug
- Kommunikative færdigheder – det talte sprog

- Kommunikative færdigheder – det skrevne sprog • Viden om sprogtilegnelse og egen læring
- Sprog, kultur og samfundsforhold

Danskundervisningen rettes således mod det danskfaglige og det forståelsesmæssige samt mod en indføring i dansk kultur.

Pr. 15.9.24: en elev fra Grønland (10. kl.) 2 lektioner i ugen

Undervises af Aage G. Rasmussen

## FÆLLESFAG

### **FORTÆLLING:**

*Formål:* Gennem fortællingen/foredraget at give eleverne kendskab til vores kultur og samfund.

*Indhold:* Historie, kristendom, myter og sagn, eventyr, digte, ældre og nutidig litteratur.

Timetal ugentlig: 30 min.

### **SANG:**

*Formål:* Fagets formål er gennem en ugentlig fællessangtime samt til samlinger og arrangementer at lade eleverne stifte bekendtskab med så stor en del af den danske, folkelige sangskat som muligt og samtidig lade dem opleve glæden ved fællesskabet omkring sangen.

*Indhold:* Hovedsagelig danske sange fra højskolesangbogen og DGI's sangbog suppleret med nyere rytmiske sange.

Timetal ugentlig: 30 min./uge

### **DANS:**

*Formål:*

- at eleverne oplever glæden ved musik, bevægelse og samvær, samt det værdifulde fællesskab som opstår i dansen
- at eleverne oplever de værdier, der er overleveret gennem dansk kultur i de traditionelle folkedanse.
- at eleverne stifter bekendtskab med nyere, moderne danse og bliver fortrolige med at begå sig på et dansegulv.

*Indhold:* Danske og udenlandske folkedanse, samt moderne dans.

Timetal ugentlig: 30 min.

### **GYMNASTIK:**

På Vandel Efterskole har alle eleverne obligatorisk gymnastik. Eleverne har en ugentlig lektion på 50 min. og en lektion på 90 min., hvor piger og drenge træner hver for sig. derudover en ugentlig lektion (90 min.), hvor alle piger og drenge træner sammen.

Formålet med gymnastik er at give eleverne en alsidig motorisk træning, for derigennem at styrke dem fysisk, psykisk og socialt. At eleverne oplever lyst og mod til at bevæge sig, og at de finder glæde ved at bruge kroppen. Derudover ønsker vi at give eleverne en fælles oplevelse af, at der er brug for alle i opvisningen.

Pigerne laver rytmisk grundgymnastik. Her arbejdes med grundtræning, koordination, kondition, styrketræning og bevægelighed. Derudover arbejdes der med håndredskaber og musik og bevægelse. Drengene arbejder ligeledes med grundtræning, koordination, kondition, styrketræning og bevægelighed. Derudover arbejdes der med behændighed og springgymnastik.

#### Slutmål:

- Eleverne skal have deltaget i gymnastiktimerne, og derigennem have opnået en bedre fysisk grundform
- Eleverne skal kunne bevæge sig til musik, og følge musikkens tempo og takt
- Eleverne skal have opnået færdigheder i at udføre opvarmingsøvelser og serier (evt. spring)
- Eleverne skal have oplevet glæde ved at bevæge sig
- Eleverne skal have været en del af det fælles opvisningsprogram

Udover den obligatoriske gymnastik, kan eleverne vælge forskellige valgfag, der supplerer den obligatoriske træning

#### Vedrørende undervisning i trampolin:

Formål:

- at opøve eleverne i spring i stortrampolin
- at tage udgangspunkt i elevernes fysiske aktivitet, og via denne udvikle forståelsen for kropsbevidsthed i luften.

Indhold:

- at lære forskellige springkombinationer
- springe i stortrampolin
- at lære de nødvendige sikkerhedskrav
- der skal øves en lille serie til gymnastikopvisningen

Skærpet tilsyn og ansvar:

- Undervisning i trampolin udføres kun af personale med nødvendige kompetencer
- Instruktørerne skønner den enkelte elevs forudsætninger, niveau og kvalifikationer.
- Alle elever bliver ved skoleårets start informeret om skolens trampolinregler samt sikkerhedsforanstaltninger ved brug af trampoliner.

## 9. klassetrin på Vandel Efterskole.

For de prøveforberedende fag gælder som minimum folkeskolens slutmål

### DANSK

Der undervises i dansk 5 lektioner á 50 minutter om ugen i 9. klasse. Derudover er der placeret en række fredage med danskundervisning. Kernen i faget er dansk sprog og litteratur. De centrale kundskabs- og færdighedsområder er: Det talte sprog, det skrevne sprog samt sprog, litteratur og kommunikation.

Vi arbejder hen imod, at eleverne skal kunne:

- forstå og udtrykke sig sikkert og varieret, samt eksperimentere med og argumentere om sprog, tekster og andre udtryksformer
- tilegne sig kundskaber om dansk sprog, tekster og andre udtryksformer i forskellige kommunikationssituationer og i trykte, elektroniske og andre medier
- opnå kundskaber om samspillet mellem udtryk og indhold, mellem sprog og tekster og om kommunikation
- opleve og forstå, at sproget, teksterne og de andre udtryksformer har betydning for den personlige, sociale og kulturelle identitet.
- 

Formålet med undervisningen i dansk er således at fremme elevernes oplevelse af sproget som en kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet, der bygger på æstetisk, etisk og historisk forståelse.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal styrke deres bevidsthed om sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til deres egen tids og andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglæde og øge deres indlevelse og indsigt i litteratur og anden fiktion. Desuden skal undervisningen give eleverne adgang til det nordiske sprog- og kulturfællesskab. Se i øvrigt: [Slutmål for dansk](#).

### MATEMATIK

*Formål:* Formålet med undervisningen i matematik er, at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold.

Undervisningen lægger vægt på, at eleverne dels i grupper og dels selvstændigt bearbejder de opståede emner og problemstillinger. Vi tillægger det stor værdi, at der er kobling mellem teori og praksis

*Indhold:* Se under fællesmål i matematik (vi bruger trinmål for 9.kl. som ledetråd for undervisningen).



*Slutmål:* Eleverne skal klargøres til grundskolens afsluttende prøver (FSA). Se i øvrigt: [Slutmål for matematik](#).

Hjælpemidler: En del af undervisninger er tilrettelagt så IT integreres, det er primært regneark der arbejdes med, men også mere specifikke programmer til geometri og funktioner.

## ENGELSK

*Formål:* At eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de bliver i stand til at forstå talt og skrevet engelsk samt at udtrykke sig mundtligt og skriftligt på sproget i forskellige situationer. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse samt forståelse af deres egen kultur

*Indhold:* Udfra lytte-, læse-, musiske- og visuelle tekster at føre samtale på sproget. Det skriftlige arbejde skal understøtte indlæringen af det talte sprog og bevidstgøre eleverne om sproget ved hjælp af grammatiske og frie skriftlige opgaver.

*Slutmål:* Eleverne skal klargøres til grundskolens afsluttende prøver (FSA ).

I øvrigt henvises til Undervisningsministeriets fælles mål og til: [Slutmål i engelsk](#).

## TYSK

### **Indhold:**

I tysk skal eleven arbejde med skrevne såvel som ikke skrevne tekster. Dvs. at vi arbejder både med korte noveller, sangtekster, film, digte, faktatekster, billeder, hjemmesider og lyttetekster. Arbejdet med de forskellige tekster vil rumme både mundtlige og skriftlige øvelser.

Emnemæssigt vil eleven arbejde med områder af interesse for unge mennesker, og eleven er velkommen til selv at foreslå emner og tekster. Der vil blive taget udgangspunkt i materiale, der har fokus på kultur- og samfundsforhold i de tysktalende lande.

### **Arbejdsformer:**

Eleven bliver præsenteret for forskellige arbejdsformer og tager udgangspunkt i principperne fra ”cooperative learning”. Man kommer til at arbejde både individuelt og i grupper med tekster og temaer. Mundtligt arbejder vi f.eks. med oplæsning, referat, diskussion, dramatisering, rollespil og små individuelle fremlæggelser.

Skriftligt arbejder eleven f.eks. med referat, interviews, meddigtning, større skriftlige opgaver, grammatiske opgaver. Der arbejdes både med brug af ordbog og computerens stave- og grammatikkontrol.

### **Mål:**

Målet med sprogundervisningen er, at eleven får lyst til og bliver dygtigere til at udtrykke sig såvel mundtligt som skriftligt på et fremmedsprog.

Undervisningen bygger på Undervisningsministeriets krav til tyskfaget i folkeskolen og afsluttes med prøver på 9. kl. niveau.

For mere information se: [www.uvm.dk](http://www.uvm.dk) under Fælles Mål. Se: [Slutmål](#).

## **NATURFAG (FYSIK/KEMI)**

### **Formål**

- At eleverne tilegner sig viden om vores omkring liggende natur og miljø
- At eleverne tilegner sig viden om sundhed
- At eleverne tilegner sig viden om fysiske og kemiske forhold
- At eleverne via den tilegnede viden vil have større mulighed for at kunne forstå den verden de selv er en del af
- At eleverne gennem den tilegnede viden vil have naturlige arbejdsmetoder og udtryksformer

### **9. klasse:**

#### **Undervisningens indhold**

Eleverne kan arbejde med følgende emner under overskrifterne

#### **Økologi**

- Syre og baser
- Metaller
- Kredsløb
- Vores omgivende dyreliv

#### **Arv og miljø**

- Mennesket
- Salte

#### **Teknologi**

- Teknologiske fremskridt
- Radioaktivitet

#### **Energiforhold**

- Elektricitet
- Forurening

I løbet af niende klasse skal der opnås, de præciserede nationale målsætninger for elever i niende klasse for både Fysik/Kemi.

Se i øvrigt slutmål for [Fysik/kemi](#).

## NATURFAG (BIOLOGI)

### Formål

- At eleverne tilegner sig viden om vores omkring liggende natur og miljø
- At eleverne tilegner sig viden om sundhed
- At eleverne tilegner sig viden om fysiske og kemiske forhold
- At eleverne via den tilegnede viden vil have større mulighed for at kunne forstå den verden de selv er en del af
- At eleverne gennem den tilegnede viden vil have naturlige arbejdsmetoder og udtryksformer

### Undervisningen

Undervisningen baseres på elevernes allerede kendte viden og eksperimentelle undersøgelser. Gennem efterbehandlingen vil eleverne tilegne sig sprog og begreber, der sætter dem i stand til at tage stilling og handle.

Der vil i undervisningen blive tale om en vekselvirkning mellem åbne og lukkede opgaver med høj grad af elevmedindflydelse. I hvilke elevernes formidling og sammenligning af undersøgelser vil danne grundlag for deres videre udvikling. Arbejdet danner videre grundlag for forskellige forsøgsaktiviteter og undersøgelsesmetoder.

Se i øvrigt slutmål for [Biologi](#).

### Undervisningens indhold for niende klasse

Eleverne kan arbejde med følgende emner under overskrifterne

- Vand og Landbrug
- Madkemi
- Plast
- Metaller
- Stråling
- Krop
- Alkohol

## NATURFAG (GEOGRAFI)

### Formål:

At eleverne tilegner sig viden om og forståelse af de naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenser for miljø og levevilkår.

Der arbejdes både med klasse og gruppe undervisning, samt selvstændige opgaver hvor læreren er vejleder.

**Indhold:**

Arbejde med globale mønstre, naturgrundlaget, kultur og levevilkår. Arbejde med at beskrive, forklare, undersøge og vurdere.

Slutmål : Eleverne skal klargøres til grundskolerne afsluttende prøver

Se i øvrigt slutmål for [Geografi](#).

*Hjælpe midler:* atlas, arbejdshæfte, grundbøger, internet, interaktive tavler med IT baserede programmer.

<b>KULTURFAG (SAMFUNDSFAG)</b>
--------------------------------

**Formål:**

Undervisningen i samfundsfag skal fremme elevernes lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til at tage aktiv del i et demokratisk samfund. De skal erhverve en viden om samfundet og dets historiske forudsætninger. Desuden skal undervisningen medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter. Også på det personlige plan skal undervisningen i samfundsfag bidrage til at den enkelte elev tilegner sig et værdigrundlag for at kunne deltage aktivt i samfundsudviklingen. Eleverne skal også opnå en ansvarsfølelse i forhold til at få løst fælles samfundsmæssige opgaver.

**Indhold:**

Samfundsfag deles op i 4 områder:

1. Menneske og stat:

Her skal eleverne beskæftige sig med emner som det danske demokrati, politiske beslutningsprocesser, den danske stats rolle i forhold til økonomisk udvikling, staten som rammesætter for landets borgere, og den danske stats rolle i et internationalt, globaliseret samfund.

2. Menneske og samfund:

Her skal eleverne beskæftige sig med det enkelte menneske i grupper og fællesskaber, deriblandt kønsrollemønstre, arbejdsmarkedsudvikling, krav og kompetencer i et dynamisk samfund, sammenhængen mellem indkomst, skat, velfærd og forbrug, unge mennesker i Europa.

3. Menneske og kultur:

Her skal eleverne beskæftige sig med menneskets relationer til kultur, herunder normer og værdier i et multikulturelt, globaliseret samfund. Desuden handler dette område om at forholde sig til og sætte sig ind i værdier, der ligger til grund for forskellige religioner, normer og livsformer.

4. Menneske og natur:

Her skal eleverne beskæftige sig med naturen og menneskets færden i denne. De skal forholde sig til naturen som æstetisk og økonomisk ressource og undersøge økologiske problemstillinger.

I øvrigt følger vi Folkeskolens vejledende læseplan og trinmålsbeskrivelser for 9. klassetrin for faget. Slutmål i [Samfundsfag](#).

## **KULTURFAG (KRISTENDOM)**

### **Hovedområderne i kristendom er:**

#### Livsfilosofi og etik:

Undervisningen leder frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- diskutere og forholde sig til udvalgte almene tilværelsesspørgsmål.
- Anvende relevante faglige begreber
- Reflektere over og forholde sig til tilværelsens trosvalg
- Diskutere og forholde sig til forskellen mellem religiøst og naturvidenskabeligt sprog
- Forholde sig til menneskesyn
- Forholde sig til sammenhænge mellem forskellige normer, etikker og bagvedliggende værdier
- Give udtryk for og samtale om egne og andres livsforståelse

#### Bibelske fortællinger:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig om bibelske fortællingers sammenhæng med værdier i dansk og europæisk kultur
- forholde sig til de bibelske fortællinger i samtaler om tydning af tilværelsen

#### Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder der sætter dem i stand til at:

- reflektere over og diskutere kristendommens rolle i kultur og samfund
- have indsigt i og forholde sig til kirkelige synspunkter samt deres betydning i samfundet
- forholde sig til sammenhænge mellem tid, rum og betydning i forskellige ritualer
- genkende kristne symboler samt diskutere deres funktioner, når disse indgår i kunstneriske udtryk

#### Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- kende og forholde sig til centrale dele af udvalgte religioner
- diskutere forskellige religioners rolle i samfundet – lokalt og globalt
- reflektere over og diskutere udvalgte temaer på tværs af religionerne
- samtale om udvalgte religioners kunstneriske og symbolske udtryk.

Se i øvrigt slutmål for [Kristendom](#).

## KULTURFAG (HISTORIE)

### Formål

Formålet med undervisningen i historie er at styrke elevernes historiebevidsthed og identitet og øge deres lyst til og motivation for aktiv deltagelse i et demokratisk samfund. Det sker ved at fremme deres indsigt i, at mennesker er historieskabte såvel som historieskabende. Vi lever i nutiden, men skal vide, hvad der er sket i fortiden for at være i stand til at påvirke vores fremtid.

### Indhold

Undervisningen i historie tilrettelægges således, at eleverne arbejder med skriftlige kilder, tekster, film og billeder indenfor begreberne:

#### Historie i fortid og nutid

- gengive og fortolke begivenheder fra Danmarks historie
- udtrykke sig om, hvordan begreberne magt og ret indgår i historiske sammenhænge
- forklare om produktion, forbrug og ressourcer og deres indbyrdes sammenhæng

#### Tid og rum

- placere historiske emner og temaer i tid og geografisk område
- kende almindelige betegnelser for tidsepoker og placere dem kronologisk
- gøre rede for sammenhænge mellem historiske begivenheder og den tid, de foregår i.

#### Fortolkning og formidling

- analysere og fortolke historiske fremstillinger
- anvende og forholde sig kritisk til forskelligartede materialer og kilder
- sætte sig ind i værdier og holdninger, der ligger til grund for historiske begivenheder og samfundsforandringer.

Se i øvrigt [slutmål](#) for [Kristendom](#).

## IDRÆT

### Formål

Formålet med undervisningen i idræt er, at eleverne gennem alsidige idrætslige læringsforløb, oplevelser, erfaringer og refleksioner opnår færdigheder og tilegner sig kundskaber, der medfører kropslig og almen udvikling. Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved, og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af.

Eleverne skal opnå indsigt i, og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

### Organisation

Idræt foregår som moduler i ugeskemaet placeret i foråret, og som forløb på hele og halve dage.

Undervisningen foregår på skolens udeområde og i skolens haller.

De to 9. klasser undervises som et hold af to lærere, med mulighed for deling.

## **Indhold**

Eleverne undervises med baggrund i gældende “[Fælles Mål for Faget Idræt](#)”, og undervisningen er struktureret i 6 overordnede indholdsområder

### “Bold og boldspilsbasis”

Eleverne beskæftiger sig med boldspil og motorik i forskellige teamorienterede spil såsom floorball, basketball og fodbold. Der arbejdes med spilljulet for at etablere en forståelse af, hvordan spil og idrætslige aktiviteter er konstrueret. Der er yderligere arbejdet med selvstændig spiludvikling med udgangspunkt i kendte spil

### Redskabsaktiviteter

Eleverne arbejder med færdigheder og modtagning. De bruger forskellige redskabsopstillinger, og lærere grundlæggende teknikker inden for springgymnastik. De arbejder med modtagning for at opnå større indsigt i de enkelte elementer, og større forståelse for at træne teknik og detaljer.

### Dans og udtryk

Eleverne arbejder med grundlæggende bevægelsesmønstre, udnyttelse af tid og rum, samt indsigt i vigtigheden af kropskontrol og motoriske færdigheder. De lærer at bruge musikken, tælle musikken og udvælge musikken ift. bevægelsesvalg. Eleverne undervises i Labans bevægelseslære.

### Kropsbasis

Eleverne arbejder med den grundlæggende kropsforståelse ifm. sving, rotation og kropsspænding. Tillidsøvelser, balancer og akrobatik, samt øvelser med brug af forskellige sanser.

### Løb, spring og kast

Eleverne præsenteres for forskellige teknikker inden for løb, spring og kast. De arbejder med afsæt og rotation, og prøver færdigheder på forskellige stationer med trespring, længdespring, højdespring, spydkast, kuglestød. De arbejder med bevægelsesanalyse af kroppens store muskelgrupper.

### Fysisk træning

Eleverne bliver præsenteret for intervaltræning og hvor vi diskuterer hvile-, max- og arbejds-puls. Vi arbejder med kroppens store muskelgrupper og derudover får eleverne viden om fysiologi og anatomi. Vi arbejder med opvarmningsprogrammer med musik og takttælling, hvor de sammensætter et passende opvarmningsforløb til en given idrætsgren.

## **10. klasses trin på Vandel Efterskole.**

For Vandel Efterskoles 10. klasses tilbud ses 10. klasse ikke som afslutningen på grundskolen, men som begyndelsen på noget nyt – som målrettet forberedelse til ungdomsuddannelserne.

Vandel 10 indeholder ikke de kendte 10. klasses prøver, men er ikke prøvefri. Der vil fortsat være prøver og andre former for evalueringer af elevernes udbytte af undervisningen, ligesom elevernes faglige standpunkter jævnligt vil blive vurderet.

Med Vandel 10 ønsker vi at rette fokus mod:

- Undervisning og undervisningsformer, der rækker frem mod ungdomsuddannelserne og ikke er en forlængelse af grundskolen (10. klasse skal være starten på noget nyt).
- Elevernes personlige og faglige udvikling og modning.
- At elevernes arbejde bliver synligt for andre end læreren, som læser stilen og retter opgaverne. Fremlæggelser – præsentationer – udgivelser med mening.
- Elevernes afklaring af deres fremtidige ungdomsuddannelsesvalg.
- Øget brug og sparring med det øvrige samfund, uddannelsesinstitutioner, virksomheder, befolkningsgrupper, interessegrupper etc.
- International orientering – bl.a. rettet mod EU.

Den boglige undervisning organiseres i fagkurser og projektføløb.

### **Fagkurser på VANDEL 10**

Fagkurserne strækker sig over perioder på mellem tre og fem uger, og eleven skifter fire gange i løbet af skoleåret.

I periode 1 samt 4 og 5 bliver der tilbudt 20 forskellige fag, hvoraf eleven skal vælge fem.

I periode 2 og 3 vil fagkurserne i den ene fagblok være byttet ud med bl.a.:

- Træner-/instruktørkurser (Fodbold, Håndbold, Gymnastik)
- Danmarksindsamling

I de fem fagkursusperioder bliver der således mulighed for at vælge i alt 92 fagkursustilbud.

Alle boglige fagområder kan være repræsenteret. Også f.eks. biologi, samfundsfag, historie, psykologi, filosofi m.m. De tre store fagområder dansk / engelsk / matematik vil være repræsenteret i alle fagblokke på mindst to forskellige niveauer.

Fagene vil være tilbudt på tre niveauer.

Der udarbejdes præcise beskrivelser af alle fag i en fagfolder, som eleven får tilsendt i god tid før skolestart.

Eleven vælger inden skoleårets start fem fag pr fagperiode. (Undtagen en enkelt blok i periode 2 og 3) Den samlede kursusplan godkendes af forældrene.

I de første to uger af skoleåret vil der for alle elever være introkurser i f.eks. IT, powerpoint, excel, elevintra, informationssøgning, kommunikation, interviewteknik, formidling m.m.

Alle kurser afsluttes med en evaluering og evt. en fagkarakter. Evalueringen kan være en opgave, en fremlæggelse, en tekst og lign.



### **Eksempel for en periode**

Sådan kan valgmulighederne se ud for en periode. En elev har her valgt ét fag i hver af de 5 kolonner

Niveau	Fag 1	Fag 2	Fag 3	Fag 4	Fag 5
1 (højeste)	Kreativ skrivning	90ér litteratur	Fremtidens energi-produktion	Det moderne gennembrud	Youth Culture
2	Murens fald	Death Penalty	Freud i dag?	Partier i Danmark	Kortfilm
		Turist i London	Ligninger forfra		Tal og algebra
3	Eventyr	Regnskoven som økosystem	Statistik fra virkeligheden	Junges Deutschland	Syrer og baser
	Raketter og verdensrummet			Læsetræning	

I hver af de følgende 4 perioder vil der hver gang være tilbudt 20 nye fagkombinationer. (Undtagen en enkelt blok i periode 2 og 3)

- se bilag (Fagkursusskema)

### **Projektforløb på VANDEL 10**

Mens fagkurserne i form minder meget om den klasseundervisning, I kender fra jeres tidligere skolegang, er projektforløbene nye for de fleste.

Nogle har måske prøvet projektforløb, hvor man helt frit valgte et emne, kun brugte læreren som vejleder, og afsluttede med en rapport og en fremlæggelse. Sådan ser det ikke ud i projektforløbene på Vandel 10!

### **Projektforløbene består af:**

- Undervisning i centrale dele af det overordnede emne.
- Undervisning i hvordan man laver projekter.
- Selvstændigt arbejde med et underemne under et fælles overordnet emne.
- Produkt der danner basis for evaluering.

Projektforløbene kommer til at munde ud i flere forskellige produkter. Fx rapport, mundtlig fremlæggelse, novellefilm, temaaviser, tegneserier, rapporter, hjemmesider, undervisningsforløb etc. Man vil i løbet af året skulle have arbejdet med forskellige produktformer.

Der vil midtvejs komme et lidt større fordybelsesprojekt samt i slutningen af året et afsluttende årsprojekt.

**I skoleåret 2024/2025 er der følgende overskrifter på projekter:**

- ***(Titel tilgår senere...)***
- **Job og uddannelse**
- **Magt, demokrati og ytringsfrihed**
- **Sundhed og ernæring**
- **Årsprojekt**

<p style="text-align: center;"><b>VANDEL 10</b> <b>(Introkurser - 10.klasse)</b></p>
--

I de første 2 uger af skoleåret er alle elever 10. klasse igennem et forløb, hvor der arbejdes med de fire nedenstående emner:

- **Problemformulering og opgave**
- **Gruppesammensætning og dynamik**
- **IT-værktøjer**
- **Præsentation og formidling**

Dette forløb har til formål at kvalificere eleverne til efterfølgende at arbejde projektorienteret og indgå i gruppesammenhænge.

# VANDEL 10

## (Fagkurser - 10.klasse)

### Indledning

I dette katalog kan du læse om alle 92 fagkurser. Fagkurserne vil blive afsluttet og evalueret på forskellige måder.

### Dansk:

<b>Vi læser og skriver lyrik (1)</b>	Dansk	Niveau 2
I kurset er der især fokus på at skrive lyrik. Men for at skabe inspiration skal vi selvfølgelig læse forskellige genrer inden for lyrikken. Vi skal således prøve kræfter med spoken word og kigge ind i rapmusikkens tekstunivers. I kurset vil der blive lagt vægt på at arbejde med den kreative proces og med indholdet i digtene.		

<b>Sport i danskfaget (2)</b>	Dansk	Niveau 2
Vi skal arbejde med sport i danskfaget. Det vil foregå gennem tekster, musik og film. Vi vil både arbejde med faktion og fiktion. Fagkurset er til dig som godt kan lide sport og gerne vil arbejde med det med et danskfagligt fokus.		

<b>Sagprosa / Nyheder (3)</b>	Dansk	Niveau 2
"Sagprosa er alt tekst og tale, der handler om sager der foregår i den virkelige verden." "I gamle dage" holdt mange familier avis for at få nyheder eller indsigt i forskellige emner - i dag får de fleste af os nyheder og informationer på netaviserne eller de sociale medier. Vi skal derfor læse/se/høre og analysere bl.a. nyheder, reportager, webdok, essays, podcasts, debat, multimodale tekster fra både aviser, nettet og sociale medier. Vi vil i hver time fokusere på en aktuel nyhed.		

<b>Karen Blixen (4)</b>	Dansk	Niveau 1
Vi skal læse og arbejde med tekster og film af - og om forfatteren Karen Blixen. Vi vil også undersøge noget om Karen Blixens liv og hendes oplevelser i Kenya. Kurset indledes med fælles oplæg, læsning og analyse af tekster. I sidste del af kurset præsenterer eleverne tekster af Karen Blixen.		

<b>Billedanalyse (5)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Vi skal arbejde med billeder som udtryksform. Vi skal analysere forskellige genrer af kunstbilleder og fotos. Vi skal arbejde med billedsprog, altså hvordan billederne er komponeret. Vi vil prøve at sætte fokus på udvalgte kunstnere og retninger inden for billedkunsten. Kurset afsluttes med en skriftlig opgave, der indeholder en præsentation af en kunstner og en udførlig analyse af et af kunstnerens værker.</p>		

<b>Fantasy (6)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Vi skal beskæftige os med danske og udenlandske uddrag af fantasygenren. Vi skal arbejde analytisk med teksterne og prøve at blive klogere på genrens fællestræk og virkemidler. Vi skal lære om forskellige undergenrer, og vi skal prøve at lære genren så godt at kende, at vi bliver klædt på til selv at skrive i fantasy-genren. Kurset afsluttes med at eleven skriver en fantasy-novelle.</p>		

<b>Få styr på dit komma (7)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Komma kan være en dræber for de fleste, men en nødvendighed for at komme frem med det rette budskab. Gennem kurset vil du blive præsenteret for simple tips og tricks for at få sat det rigtige komma, så dine tekster fremstår skarpere. Vi skal dykke ned i grammatikkens grundsten for at opnå forståelsen af kommaets betydning og hvornår det skal sættes. Vi afslutter kurset med at lave en kreativ film, der sætter komma i fokus.</p>		

<b>Det moderne gennembrud (8)</b>	Dansk	Niveau 1
<p>Vi skal fordybe os i malerier og tekster fra det moderne gennembrud og derigennem få indtryk af og indsigt i tiden fra 1870-1890. Som indledning til kurset vil der være historiske oplæg, og eleverne skal på den måde sætte sig ind i perioden.</p>		

<b>Fingeren på pulsen i dansk (9)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Hvad rører sig i dansk lige nu? Nye noveller - nye forfattere - nye genrer - nye sange - nye opgaver - TV. Kort sagt, vi forsøger at tage pulsen på, hvad der er spændende lige nu, og så oplever vi det og "angriber" det sammen.</p>		

<b>Det gode skriftsprog (10)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>På dette kursus vil vi arbejde meget med det skrevne sprog. Vi skal kigge på, hvordan vi skriver i et varieret og flydende sprog. Vi skal arbejde med modtagerrettet kommunikation - altså hvordan vi skriver, så vi kommer igennem med det vi vil, til dem vi skriver til. Vi skal også arbejde med "fri" skrivning, hvor vi skal være mere kreative og arbejde med vores fantasi og skabe fortællinger, der er spændende!</p>		

<b>Overgange - fra barn til voksen (11)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Hvordan var det egentlig at være barn, og hvornår blev jeg "ung"? Vi skal læse og arbejde med forskellige tekster samt film, der handler om overgangen fra barn til voksen. I dette fagkursus beskæftiger vi os med litteratur for at få oplevelser og dybere indsigt i os selv. Der vil blive arbejdet med både skriftlige og mundtlige opgaver.</p>		

<b>Store danske mandlige forfattere (12)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>I dette fagkursus skal vi arbejde med udvalgte mandlige danske forfattere. Vi undersøger den tid forfatterne levede eller lever i og dermed skrevet deres historier i. På kurset skal vi arbejde med forfattere af ældre dato og helt op til vores tid. Vi skal også læse og bearbejde nogle af deres tekster.</p>		

<b>En smule i stykker (13)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Alle mennesker føler sig en smule i stykker indimellem. For nogle er denne følelse ikke bare noget, der optræder en sjælden gang, men den er definerende for, hvordan de møder livet. Særligt i ungdomsårene kan følelsen af "at være i stykker", være anderledes eller ha' ondt i livet fylde hele verdensbilledet. Uanset om det er fysisk eller psykisk, man mærker, at man adskiller sig fra 'de andre' - så kan det være svært at se udover. Gennem tekster, lyd og billeder vil vi belyse emnet.</p>		

<b>Sange med krøllede tekster (14)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Vi skal finde hoved og hale i sange, der retænker og nytænker måden at bruge det danske sprog på. Vi skal se på, hvordan sproget danner rammen om stærke budskaber, og også hvordan medier er med til at forstærke det. Vi dykker ned i enkelte ord, ordsammensætninger, erstatningsord, symbolik og hvad vi ellers kan grave frem. Vi springer mellem forskellige genrer, alt fra rap, til pop og rock.</p>		

<b>Læse- og skrivekursus (15)</b>	Dansk	Niveau 3
<p>Kurset er for dig, der har lidt svært ved dansk, så vi skal arbejde med hverdagsdansk. Vi skal læse tekster, lære at lave hurtige og gode notater til udvalgte tekster og øve os i at lave overstregninger i en tekst, så de er lette at bruge efterfølgende. Derudover skal vi lave forskellige skrive- og retteøvelser med fokus på at skrive i et godt og varieret sprog. OBS: Skal kun vælges hvis man har lidt svært ved danskfaget!</p>		

<b>I krigens skygge (16)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>Vi skal arbejde danskfagligt med tekster, billeder og film, som sætter fokus på krig, og de følger den har haft for de mennesker, der er ramt af den. Teksterne er fra forskellige tidsperioder og forskellige steder i verden, men hele tiden med et danskfagligt fokus.</p>		

<b>Store danske kvindelige forfattere (17)</b>	Dansk	Niveau 1
I dette fagkursus skal vi møde nogle af de store kvindelige forfattere i dansk litteratur samt undersøge den tid, de har levet og skrevet i. Vi vil søge informationer i biografier og dokumentarudsendelser. Vi vil også læse og bearbejde nogle af deres tekster. Kvinderne er Karen Blixen, Tove Ditlevsen og Naja Marie Aidt.		

<b>“Små frø” - Romanlæsning (18)</b>	Dansk	Niveau 2
<p>“Små frø” er en moderne ungdomsroman, udgivet i 2014. En kort roman om pigen Ine, som går i gymnasiet. Ine er en af klassens stille piger, men mødet med den nye kemivikar vækker hende...</p> <p>“Små frø” handler om store drømme og længslen efter at finde mening. Romanen er særlig fordi der er tydelige spor af novellen “Irene Holm”, som Herman Bang skrev i 1890.</p> <p>På kurset læses og arbejdes der med begge tekster.</p>		

<b>“Nordkraft” - Romanlæsning (19)</b>	Dansk	Niveau 2
Vi skal læse “Nordkraft” fra 2002 af Jakob Ejersbo - en roman om en gruppe unge. Det er en fortælling fra narkomiljøet i Aalborg i første halvdel af halvfemserne, hvor en række skæbner følges på deres vej mod bunden. Vi skal læse, opleve, analysere og bearbejde bogen/dele af bogen i dette forløb. Kurset afsluttes med, at vi ser filmatiseringen af bogen.		

<b>“Byttedyr” - Romanlæsning (20)</b>	Dansk	Niveau 2
Vi skal lytte til og læse “Byttedyr” af Lise Villadsen. Det er en spændingsmættet ungdomskrimi om Wilma, som er på udvekslingsophold i Florida. Opholdet udvikler sig til en seriøs gyser. Et rovdyr bevæger sig i skyggerne i det ellers solbeskinnede Florida, og Wilma får virkelig brug for sin sjette sans, hvis hun skal afsløre den mulige seriemorder og samtidig passe på sig selv. For fjenden er måske helt tæt på....		

<b>“Au pair” - Romanlæsning (21)</b>	Dansk	Niveau 2
Vi skal læse Kim Fupz Aakesons og Sanne Munk Jensens ungdomsroman, som handler om Irene på 18, der forlader sin hjemby Ribe for at blive au pair hos en rig familie i Hellerup. Vi skal først og fremmest opleve det at læse en roman. Vi skal analysere, diskutere og fortolke romanen. Kurset afrundes med en mindre skriftlig opgave om romanen. OBS! Bogen hjem lånes som e-bog!		

<b>“Pragtfuldt, pragtfuldt!” - Romanlæsning (22)</b>	Dansk	Niveau 2
Vi skal læse og arbejde med romanen “Pragtfuldt, pragtfuldt!” af Kim Fupz Aakeson. Men lad dig ikke narre. Den verden, som romanens fortæller tager dig med ind i, er alt andet end pragtfuld. Det er en verden fuld af druk, vold og fraværende voksne, hvor hovedpersonen Morten kæmper for at finde sig selv og sin plads i verden.		

### Engelsk:

<b>Basic English Grammar (23)</b>	Engelsk	Niveau 3
<p>Dette er et kursus for dig, der gerne vil forbedre eller opfriske dine færdigheder i engelsk grammatik. På kurset skal vi arbejde med de forskellige ordklasser og anden grammatik. Der vil være grammatikøvelser bl.a. i form af 'find fejl', 'indsæt ord', oversættelse og lignende. Der vil blive tale om megen skriftlig træning på dette kursus.</p>		

<b>Sports and hobbies (24)</b>	Engelsk	Niveau 2
<p>Vi skal på dette fagkursus lære nyt om allerede kendt sport, samt stifte bekendtskab med nye sportsgrene og hobbyer. Vi kommer til at læse/lytte til både fag- og skønlitterære tekster samt se dokumentarer om emnet. Vi vil også blive klogere på nogle af vores tids største sportsstjerner, med et særligt fokus på både rollemodeller og skandaler. Du vil på fagkurset få mulighed for at arbejde i både grupper og individuelt, og vi afslutter forløbet med fremlæggelser i mindre grupper.</p>		

<b>A different life (25)</b>	Engelsk	Niveau 2
<p>Der er rigtig mange måder at være anderledes på: sprog, udseende, kultur, væremåde, religion, handicap, traditioner, mad osv...Der vil blive sat fokus på forskellighed og mangfoldighed i vores verden, på forskellig vis. Også set i forhold til vores differentierede opvækst, opdragelse, vilkår m.m. inden for vores forskellige kontinenters placering, tro og klima m.m. Rigtig mange ting spiller ind på vores liv og vores situation, og vi ser på nogle af dem. Kurset afsluttes med en mundtlig fremlæggelse.</p>		

<b>SoMe (26)</b>	Engelsk	Niveau 2
<p>Relationer på sociale medier fylder meget i hverdagen. Vi skal se nærmere på brugen af sociale medier og hvilke platforme vi bruger. Vi kommer til at se dokumentar og læse tekster, hvilket vil gøre os i stand til at diskutere, hvilken magt sociale medier har over os - både den magt vi er bevidste om og den vi måske ikke er så bevidste om. Vi skal ligeledes prøve at undersøge hvordan fremtiden med sociale medier kommer til at se ud, og hvilke fordele og ulemper der kan være, når vi hele tiden kan være online. Der vil på kurset både blive arbejdet i grupper og individuelt.</p>		

<b>Heroes (27)</b>	Engelsk	Niveau 2
<p>Kan du definere en helt? Hvem var de første helte? Har verden overhovedet brug for helte? Dette er blot nogle af de spørgsmål vi skal spørge os selv og hinanden om på dette fagkursus. Vi skal</p>		

undersøge og læse tekster om hverdagens, oldtidens og fiktionens helte. Gennem fremlæggelse, samtale og diskussion vil vi udvide vores ordforråd om helte og heltemod. Kurset vil slutte af med en skriftlig fremstilling om den person, du ser som din største helt.

**Adventures (28)**

Engelsk

Niveau 1

I dette kursus skal vi naturligtvis snakke, skrive og læse på engelsk. Bl.a. omhandler fagkurset at rejse, at møde det ukendte, at finde modet og bruge fantasien. Tør du bestige bjerge, være den første dansker på Mars - eller måske tage på en rygsæk-rejse helt alene?

*Niveau 1 betyder at der vil blive undervist kun på engelsk, og at du skal have lyst og mod til at snakke engelsk på klassen foran andre.*

**Culture meetings (29)**

Engelsk

Niveau 2

I dette kursus skal vi arbejde med kulturmøder, både de venlige kulturmøder vi ser i vores globaliserede verden, men også de mere konfliktfyldte som borgerrettighedsbevægelsen i USA. Vi skal arbejde med film og dokumentarer, samt læse tekster om emnet. Der vil både blive arbejdet i grupper og individuelt.

**Written English (30)**

Engelsk

Niveau 3

På dette kursus skal der trænes i det skriftlige sprog.

Vi skal træne det grammatik som er vanskeligt, løse forskellige skriftlige opgaver, læse lette tekster og besvare spørgsmål hertil, samt lave "anderledes/sjove" skriftlige øvelser.

Et kursus for dig, som synes skriftlig engelsk er lidt svært.

**Advanced English Grammar (31)**

Engelsk

Niveau 1

Dette kursus er for dig, som har et grundlæggende kendskab til engelsk grammatik og som gerne vil udfordres mere. Vi kommer til at arbejde med udvidede områder af engelsk grammatik. Vi kommer gennem kurset til at arbejde med grammatiske opgaver, men også kigge på jeres egne skrevne tekster, for at se hvor det præcist er, at I kan forbedre jeres grammatik. Der vil være meget skriftligt arbejde på dette kursus.

**America (32)**

Engelsk

Niveau 2

Vi skal i dette fagkursus diskutere og snakke om USA. Hvordan kulturen og politikken igennem historien har formet både deres eget land, men også Danmark og Europa.

Og så er det jo her i 2024, at der er præsidentvalg i USA. Det dykker vi også ned i.

USA fylder rigtig meget i vores alles liv, og der er nok at snakke om på godt og ondt.

**Youth culture (33)**

Engelsk

Niveau 1

Hvis du er klar på KUN at tale engelsk i alle timerne, har du chancen her.



På dette kursus forventes det, at du taler engelsk med de andre på holdet og din lærer fra det øjeblik du træder ind i klassen, også i pauserne.

Vi skal på kurset blive klogere på ungdomslivet ved at læse skønlitterære tekster og diskutere emner omkring ungdomskultur både i Danmark og andre lande. Vi kommer til at være optaget af de ting der fylder i dit ungdomsliv, og vi vil på kurset prøve at blive klogere på os selv og andre.

<b>Learn and Play (34)</b>	Engelsk	Niveau 3
----------------------------	---------	----------

Dette fagkursus er for dig som er usikker på det engelske sprog!

Gennem lege og spil, skal vi langsomt søge at få talt, læst og skrevet noget mere engelsk.

Det skal være sjovt og sætte fantasien i gang!

<b>Theatre and movie (35)</b>	Engelsk	Niveau 1
-------------------------------	---------	----------

På dette kursus skal vi selv lave og opføre små teaterstykker. Vi skal optage og redigere videoklip.

På filmklip skal vi indsætte undertekster eller indtale alternativ "voice over"

Det mundtlige engelsk vil i høj grad være i fokus, og du skal være klar til selv at være "skuespilleren"

Kurset afsluttes et skuespil der laves fra bunden, hvor du selv medvirker.

<b>Conspiracy theories (36)</b>	Engelsk	Niveau 1
---------------------------------	---------	----------

I dette fagkursus skal vi prøve at blive klogere på nogle af de forskellige konspirationsteorier der findes. Vi skal nysgerrigt dykke ned i nogle af de mest kendte teorier ved at se dokumentarfilm, læse om teorierne, lytte til podcast og se klip.

Er jorden i virkeligheden flad, lever vi alle i en computer-simulation, findes UFO'er og er corona-virussen skabt på et laboratorium eller findes den slet ikke? Der findes et hav af konspirationsteorier, og vi vil i dette kursus prøve at blive klogere på, hvad der er rigtigt og forkert. Vi skal også prøve at være nysgerrige på hvad der får folk til at tro på disse teorier og hvordan de spreder sig på internettet. Der vil på dette kursus være rig mulighed for at komme til at diskutere på engelsk.

<b>Crime and punishment (37)</b>	Engelsk	Niveau 2
----------------------------------	---------	----------

Der vil her blive arbejdet med lettere tekstlæsning og skriftlige opgaver af forskellig art.

Der skal læses om og søges information om kriminalitet og straf i både ind-og udland, også igennem dokumentarprogrammer.

Vi skal danne egen mening, samt kunne argumentere for denne på engelsk. Vi vil arbejde i mindre diskussionsgrupper omkring emnet og kurset vil blive afsluttet i grupper, hvor der vælges et selvvalgt emne under kursets overskrift.

Kurset afsluttes med en fremlæggelse om emnet.

<b>Horror (38)</b>	Engelsk	Niveau 2
--------------------	---------	----------

I dette fagkursus skal vi arbejde med genren horror og de forskellige undergenrer den har med sig. Vi skal læse horrornoveller, se horrorkortfilm samt opleve og skabe vores egne horrorprodukter. Når fagkurset er slut vil vi have fået en bred forståelse af, hvad horrorgenren indeholder og hvorfor den skræmmer os så meget og hvad der er dragende ved genren.

<b>Music and lyrics (39)</b>	Engelsk	Niveau 1
------------------------------	---------	----------

“Musik og lyrik” er en bred definition for dig der elsker at lytte til, men også fordybe dig i musikkens forskellige genrer. Vi skal snakke om musik, på engelsk, og også dykke ned i den historiske tid hvori musikken er produceret. Det kunne være rock n’ rolls opståen, med Elvis, Chuck Berry og Beatles. Eller 70’ernes psykedeliske rock med Pink Floyd.

Måske skal vi selv skrive en tekst som vi sætter melodi på, eller du skal præsentere din yndlingskunstner på engelsk, foran klassen, hvor vi hører musikken samtidig.

*Niveau 1 betyder at undervisningen primært foregår på engelsk, og at du skal have det rart med at præsentere emner mundtligt på klassen.*

### Matematik:

<b>Tal og algebra (40)</b>	Matematik	Niveau 2
----------------------------	-----------	----------

Når man regner med både tal og bogstaver, kalder man det algebra, og det skal vi arbejde med i dette kursus. Vi tager udgangspunkt i regnehierarkiet og anvender regneregler til løsning af forskellige opgaver. I dette kursus vil du også få kendskab til forskellige matematiske hjælpemidler som du bl.a. kan bruge til at løse ligninger.

<b>Økonomi - aktier og obligationer (41)</b>	Matematik	Niveau 2
--	-----------	----------

**Dette fagkursus udbydes i 2 perioder, og du må kun vælge dette fagkursus 1 gang.**

Dette fagkursus vil tage sit udgangspunkt i inflationen og de aktuelle effekter på de danske aktier/obligationer. Der vil være en gennemgang af opbygningen af det danske aktie- og obligationsmarked.

Der skal arbejdes med fiktive investeringer sideløbende med undervisningen.

<b>Tal og algebra - Basis (42)</b>	Matematik	Niveau 3
------------------------------------	-----------	----------

På dette kursus vil vi arbejde med grundlæggende regneregler og talfærdigheder.

Du vil komme til at arbejde med brøkgregning og regnehierarkiet. Hvis vi kan nå det, genopfrisker vi andre områder af matematikken.

<b>Geometri og 3D tegning (43)</b>	Matematik	Niveau 2
<p>Vi tager udgangspunkt i matematikken og skal bl.a regne med rumfang, areal og massefylde. For at få en praktisk forståelse for geometri vil I i dette kursus lære at bruge et 3D tegneprogram. I vil få undervisning i hvordan man bruger programmet, I vil komme til at tegne mange forskellige geometriske figurer og I vil slutte fagkursuset af med et lille projekt hvor I forhåbentlig vil kunne få et lille fysisk minde med hjem (3D tegninger kan printes på en 3D printer...)</p> <p>OBS. det er en stor fordel at have en mus til dette fagkursus.</p>		

<b>Geometri og trekanter (44)</b>	Matematik	Niveau 2
<p>Kurset vil omhandle opmåling og beregning af forskellige geometriske figurer specielt med fokus på trekantsberegninger. Vi vil anvende Pythagoras læresætning og derudover stifte bekendtskab med lettere trigonometriske beregninger af vinkler og sider med hjælp fra sinus, cosinus og tangens.</p> <p>Undervisningen tilrettelægges, så der veksles mellem praktiske opgaver og individuelt arbejde.</p>		

<b>Funktioner og ligninger - Basis (45)</b>	Matematik	Niveau 3
<p>Kurset henvender sig til dig, der enten har svært ved at forstå, eller til dig, der gerne vil have genopfrisket det der med ligninger og funktioner. Kurset tager udgangspunkt i den helt grundlæggende forståelse af arbejdet med tal og bogstaver.</p> <p>På kurset skal vi arbejde med to funktionstyper; lineære funktioner og omvendt proportionalitet. Derudover skal vi kigge lidt på ligninger, og få styr på X og Y.</p> <p>Vi vil anvende funktionerne, og dermed bruge matematikken til at beskrive sammenhænge og forandringer i hverdagen.</p> <p>Der tages udgangspunkt i basis indenfor ligninger og funktioner, og vi vil prøve at "genstarte" forståelsesprocessen indenfor dette område.</p> <p>Kurset afsluttes med en skriftlig test.</p>		

<b>Funktioner og ligninger - Udvidet (46)</b>	Matematik	Niveau 1
<p>På kurset skal vi arbejde med et bredt udsnit af begreberne omkring forskellige typer funktioner. Kurset har et teoretisk udgangspunkt, og der skal arbejdes med både formler og grafisk fremstilling.</p> <p>Vi vil anvende funktionerne til at beskrive sammenhænge og forandringer i hverdagen.</p> <p>Kurset afsluttes med en test.</p>		

<b>Geometri - konstruktioner og tegning (47)</b>	Matematik	Niveau 3
--	-----------	----------

På dette kursus arbejder vi med geometriske konstruktioner og tegning, både på papir og i Geogebra. Vi kommer til at arbejde med opbygning af figurer ved hjælp af forskellige tegneredskaber og ser hvordan de kan overføres til Geogebra.

**Økonomi - aktier og obligationer (48)**

Matematik

Niveau 2

**Dette fagkursus udbydes i 2 perioder, og du må kun vælge dette fagkursus 1 gang.**

Dette fagkursus vil tage sit udgangspunkt i inflationen og de aktuelle effekter på de danske aktier/obligationer. Der vil være en gennemgang af opbygningen af det danske aktie- og obligationsmarked.

Der skal arbejdes med fiktive investeringer sideløbende med undervisningen.

**Økonomi - At flytte hjemmefra (49)**

Matematik

Niveau 2

**OBS: Dette fagkursus udbydes i to perioder, og du må kun vælge dette fagkursus én gang.**

På kurset skal vi arbejde med forskellige dele af privatøkonomien. Med udgangspunkt i dit eget budget opbygger vi sammenhæng og forståelse for alle dele, der har indflydelse på din private økonomi, så du er bedre rustet, når du skal flytte hjemmefra.

Vi kommer til at arbejde med; procentregning, valuta, bolig, budget, madbudget, SU, lønberegner, skat, lån, gældsafvikling og opsparing.

På kurset skal vi arbejde i, og udvikle dynamiske regneark som du får med, og kan bruge når du flytter hjemmefra.

**Matematik og fysik (tværfagligt) (50)**

**Tværfagligt  
matematik/fysik**

Niveau 1

Et tværfagligt fag mellem fysik og matematik, hvor vi skal udføre nogle forsøg i fysik bl.a. bølger, lys og lyd. Desuden kommer vi ind på fart og bevægelse - og vi vil bruge matematikken til at beregne og bearbejde resultaterne.

**Regneark - Basis (51)**

Matematik

Niveau 3

Kurset er for dig, der ikke tidligere har brugt regneark, eller gerne vil arbejde med de helt grundlæggende elementer. På kurset vil vi arbejde med, og øve os i de basale færdigheder i regneark. Der tages udgangspunkt i den grundlæggende struktur og opbygning.

Vi skal arbejde med formeludtryk, layout, grafer, diagrammer, mm.

På kurset vil der opøves færdigheder og sikkerhed i brugen af regneark. Der er ikke noget specifikt matematisk hovedområde på kurset.

Det er nødvendigt, at du medbringer din egen bærbare computer.

<b>Funktioner og ligninger (52)</b>	Matematik	Niveau 2
-------------------------------------	-----------	----------

Der vil være fokus på funktionsbegrebet (Konstant og variable) og på, hvordan det kan anvendes i praksis. Vi vil blandt andet se på, hvordan man matematisk kan beskrive et kast med f.eks. en bold og komme lidt dybere ned i teorien omkring andengradsfunktioner og parabler. Vi vil anvende tegneprogrammet "Geogebra" til kurset. Der vil være en mundtlig prøve til sidst på kurset.

<b>Undersøgende matematik (53)</b>	Matematik	Niveau 2
------------------------------------	-----------	----------

Målet er at gribe matematikken med en undersøgende tankegang. Det vil sige, at eleverne kan opnå indsigt i karakteristiske træk ved matematisk tankegang, herunder hvilke spørgsmål og svar der kendetegner faget, hvordan man argumenterer, og hvorfor man generaliserer og beviser påstande. Det betyder, at lærerne ikke præsenterer facit for eleverne, men støtter eleverne i at opleve, stille spørgsmål og gennemføre undersøgelser. Undervisningsformen kan beskrives som "det tænkende klasserum", hvor eleverne arbejder i vilkårlige grupper og ved egen tavle.

<b>Økonomi - At flytte hjemmefra (54)</b>	Matematik	Niveau 2
---	-----------	----------

**OBS: Dette fagkursus udbydes i to perioder, og du må kun vælge dette fagkursus én gang.**

På kurset skal vi arbejde med forskellige dele af privatøkonomien. Med udgangspunkt i dit eget budget opbygger vi sammenhæng og forståelse for alle dele, der har indflydelse på din private økonomi, så du er bedre rustet, når du skal flytte hjemmefra.

Vi kommer til at arbejde med; procentregning, valuta, bolig, budget, madbudget, SU, lønberegner, skat, lån, gældsafvikling og opsparing.

På kurset skal vi arbejde i, og udvikle dynamiske regneark som du får med, og kan bruge når du flytter hjemmefra.

<b>Hverdagsmatematik (55)</b>	Matematik	Niveau 3
<p>Vi skal i dette fagkursus arbejde med den matematik, vi møder i vores dagligdag. Vi skal regne en masse med udgangspunkt i de basale matematiske færdigheder, med et dagligdags perspektiv. Det kan f.eks. Være:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fart, afstand og tid</li> <li>• Arealberegning og rumfang</li> <li>• Lettere beregninger med pythagoras og en retvinklet sider og vinkler.</li> <li>• Brug af excel</li> <li>• Simpel statistik og udfærdigelse af diagrammer.</li> </ul>		

<b>Tal og algebra - Udvidet (56)</b>	Matematik	Niveau 1
<p>Dette kursus indeholder regning med både tal og bogstaver. Vi vil tage udgangspunkt i regnehierarkiet og anvende regneregler til løsning af forskellige opgaver. Vi vil desuden arbejde med potens og kvadratrod og lære kvadratsætningerne.</p> <p>Vi vil anvende funktioner til at beskrive sammenhænge og forandringer fra hverdagen. Eleverne skal arbejde med løsning af forskellige former for ligninger algebraisk.</p> <p>Hvis man skal vælge dette kursus, skal man nørde med matematikken, og man skal gerne ville udfordres på et lidt højere niveau.</p>		

<b>Regneark - Udvidet (57)</b>	Matematik	Niveau 1
<p>Kurset er for dig, der tidligere har brugt regneark, og gerne vil udfordres og arbejde med mere komplekse formler. Kurset henvender sig til dig som øvet bruger, så det er nødvendigt, at du har erfaring med at bruge regneark, og kender til de grundlæggende funktioner og brug af formler. Vi skal arbejde med udvidede formler og formeludtryk, layout, grafer og diagrammer.</p> <p>På kurset vil vi videreudvikle dine færdigheder i brugen af regneark. Der er ikke noget specifikt matematisk hovedområde på kurset.</p> <p>Det er nødvendigt, at du medbringer din egen bærbare computer.</p> <p>Kurset afsluttes med en individuel fremlæggelse.</p>		

<b>Opgaveløsning i matematik (Skriftligt og mundtligt) (58)</b>	Matematik	Niveau 2
<p>På kurset vil vi arbejde med både mundtlige og skriftlige eksamensopgaver i matematik. Undervisningsformen kan beskrives som "det tænkende klasserum" hvor eleverne arbejder i vilkårlige grupper og ved egen tavle.</p>		

Dvs. at eleverne angriber opgaverne fra en anden vinkel, hvor processen undervejs er meget vigtig. Det betyder at eleverne skal arbejde med idégenerering, kreativitet, afprøve hypoteser og kommunikere.

<b>Praktisk matematik / Håndværksmatematik (59)</b>	Matematik	Niveau 3
I dette fagkursus kommer vi til at arbejde med noget af det matematik man kan bruge på f.eks. Tømmeruddannelsen. Vi kommer til at arbejde med målestoksforhold, tegning, beregninger og overførsel af det tegnede til en model produceret i vores værksted.		

### Naturfag:

<b>Skadslære (60)</b>	Biologi	Niveau 2
Undgå at en skade bliver en klods om benet på dit efterskoleår. Du lærer om menneskets grundlæggende opbygning af knogler, led, ledbånd og muskler. Det skal du bruge til at lære at forebygge skader og vide, hvordan du håndterer en skade, hvis den opstår. Vi skal derfor se på kroppens forudsætning - mobilitet, stabilitet og styrke.		

<b>Fysik og kemi i hverdagen (praktisk vinkel) (61)</b>	Kemi	Niveau 3
Vi skal her arbejde med den fysik og kemi, vi møder i vores hverdag. Det kan f.eks. være syrer, baser, salte og el-lære. Der lægges stor vægt på at arbejde med områder du møder i hverdagen til forsøg i timerne. Undervisningen vil blive meget praktisk orienteret og undervisningen vil derfor være præget af en masse tid ved forsøgsbordene.		

<b>Eksperimentel fysik og kemi (62)</b>	<b>Tværfagligt: Fysik</b>	Niveau 1
Dette kursus skal udbrede glæden ved naturvidenskab og i særdeleshed ved fysik og kemi. Fysik/kemi er mere og andet end tørre ligninger på en tavle, det eksisterer overalt i vores hverdag, er baggrunden for samfundets udvikling, og så er det bare virkelig fedt at lave forsøg og eksperimentere! Der lægges stor vægt på praktisk tilgang og med at udføre forsøg og dermed opnå begejstring for faget.		

<b>Træningsfysiologi (63)</b>	<b>Tværfagligt: Biologi/Kemi/Fysik</b>	Niveau 1
-------------------------------	--	----------

Vi zoomer ind på kroppen og kigger på hvordan den virker, både inden for sport og træning.

- Hvordan virker vores muskler?
- Hvordan bliver den mad vi spiser lavet om til energi, som vores muskler kan bruge?
- Hvordan kan det være at vores hjerte slår hurtigere og vi har en hurtigere vejrtrækning når vi fx løber en tur?
- Hvordan skal jeg træne, hvis jeg gerne vil have en bedre kondition, eller bare have nogle store muskler?

Vi kommer til at dykke ned i teori og giver jer indblik i fakta og forhåbentlig kan vi afkræfte nogle myter undervejs.

<b>Teknologien omkring os (Fokus på AI) (64)</b>	<b>Tværfagligt: Bio/Kemi/Fysik</b>	Niveau 2
Med afsæt i organisk kemi, drager vi løbende paralleller til den omkringliggende natur. Vi kigger på AI og dens konsekvenser for vores samfund. Undervisningsformen vil være vekslende bl.a. mellem klasseundervisning, små filmklip, dokumentarer og et elevprojekt.		

<b>Fremtidens energikilder (65)</b>	<b>Tværfagligt: Biologi/Fysik</b>	Niveau 2
I dette fagkursus, undersøger vi fremtidens energikilder. Bl.a. solenergi, vindenergi, brint og brændselsceller. Undervisningen vil veksle mellem små forsøg, klasseundervisning og gruppearbejde. Vi skal også besøge et varmeværk.		

<b>DNA, proteinsyntese (66)</b>	Biologi	Niveau 2
Efter en repetition af cellens opbygning, DNA og gener skal vi blive klogere på, hvordan kroppens celler danner proteiner. Senere i forløbet skal vi også lære om epigenetik - måden du lever dit liv på og hvor du lever det, ser nemlig ud til at have indflydelse på, hvordan dine gener kommer til udtryk i din krop. Vi skal læse, tegne, se animationer, diskutere og lave små øvelser.		

<b>Krop og sundhed (67)</b>	<b>Tværfagligt: Biologi/Fysik</b>	Niveau 2
Hvad er sundhed? I følge WHO så er: " <i>Sundhed er en tilstand af fuldstændig fysisk, psykisk og socialt velvære, og ikke blot fravær af sygdom, smerter eller andre skavanker.</i> " Men hvordan kommer vi så derhen? Vi skal i dette fagkursus komme nærmere ind på hvordan man så kan opnå et sundt liv. Vi skal bl.a. snakke om: <b>Træning</b> ; hvad gør det for krop og sind, Hvordan styrker jeg min krop og hvordan kan jeg forbedre den og ikke mindst hvordan undgår jeg, at den går i stykker? <b>Kost</b> ; hvad har kroppen egentlig brug for, og hvorfor har den det? <b>Mental sundhed</b> ; Hvad er det? Hvorfor er der så mange sportsudøvere som står frem med stress og andre mentale sundhedsproblemer?		



**Søvn;** Hvad gør søvn ved vores krop og måske mangel derpå?

Vi vil i dette kursus blande teori og praktiske øvelser - heraf nogle på egen krop.

**Kemien i køkkenet (68)**

Kemi

Niveau 2

I kurset skal vi kigge på den kemi, vi bruger i køkkenet. Vi skal arbejde med gæringsprocesser, alkoholer, salte, syrer og baser. Ja, stort set alt det vi putter i munden.

Vi skal igennem en masse kemiske forsøg på dette fagkursus.

**Programmering (69)**

Naturfag

Niveau 3

I den naturfaglige undervisning fylder teknologi og programmering mere og mere. Robotter er en stor del af vores hverdag og også i dette fagkursus.

Vi skal starte med at programmere små spil, og senere skal vi arbejde med Lego Mindstorms. Der kræves ikke nogen forhåndsviden omkring programmering, da vi starter helt fra bunden.

**Naturens kredsløb, N, P, K, C, H<sub>2</sub>O (70)**

**Tværfagligt  
biologi/kemi**

Niveau 2

I kurset arbejder vi teoretisk med kredsløbene N, P, K, C og H<sub>2</sub>O, men vil også knytte an til praksis. Vi kigger på forskellige bindingsmuligheder og næringsstofoptagelse i planterne. Der vil være en del vekselvirkning mellem læsning og plenum og ture i nærmiljøet, samt forsøg.

**Elektronik for begyndere (71)**

Fysik

Niveau 3

Hvad er en transistor og vidste du at der er 16.000 milliarder i en iPhone?

Vi tager udgangspunkt i fysikken og kigger på, strøm, spænding, modstande, kontakter, dioder og meget mere. I vil i dette kursus lære noget om at lodde og sammensætte simple elektriske kredsløb, både på computeren, men også i virkeligheden. Forhåbentlig vil I kunne få dioden til at lyse til i dette fagkursus... hvis vi har sat kredsløbet rigtigt sammen.

**Tysk:**

**Deutsch (72)**

Tysk

Niveau 2

På dette kursus er der fokus på at øge ordforrådet og på samtale i mindre grupper. Det gør vi v.h.a. små opgaver, og vi vil læse korte tekster, høre musik og se tyske dokumentarfilm. Det vigtigste er, at man har lyst til at lære at tale (mere) tysk.

**Mein Leben (73)**

Tysk

Niveau 2

Tyskkursus med fokus på gættestrategier, chunks (faste vendinger) og funktionel grammatik. Dvs. at vi med "Mein Leben" (fritid, fremtid, hverdag, mode o.lign.) som overskrift skal oparbejde et ordforråd, så vi kan samtale med hinanden og den tysker "vi møder på vejen". Vi skal snakke, læse, høre og se "tysk".

**Berlin (74)**

Tysk

Niveau 2

På dette kursus vil vi komme til at læse lettere tekster, søge information samt se dokumentarer om emnet. Vi vil også i grupper skulle lave lidt skriftligt arbejde. Vi skal tilegne os ny viden om vores nabolands hovedstad mod syd, og lære elementær og vigtig kommunikation på tysk. Der vil blive arbejdet både individuelt samt parvis. Kurset afsluttes med en opgave om emnet.

**Fussball (75)**

Tysk

Niveau 2

Vi skal med afsæt i filmen "Das Wunder von Bern" arbejde med temaet "Fussball". Filmene handler om verdensmesterskabet i Bern i 1954, hvor tyskerne vandt og for første gang efter 2. Verdenskrig atter turde at være stolte over at være tyske. Vi skal ud over filmen arbejde med billeder, små noveller, websites og artikler, der alle kredser om emnet Fussball. Der bliver selvfølgelig også plads til at se nærmere på den tyske Bundesliga.

**Skifahren in Österreich (76)**

Tysk

Niveau 3

På dette kursus skal vi lære det basale sprog. Vi skal kommunikere på tysk, samt lave lettere skriftligt arbejde. Vi skal arbejde med det grundlæggende tyske sprog, så det bliver lettere at kunne klare sig, når vi lige om lidt skal på skitur til Østrig og gerne vil kunne forstå skilærerne, eller når man møder en tysker på andre rejser osv. Og så skal vi naturligvis også læse og lære lidt om landet; Österreich.

Kurset afsluttes med en mundtlig opgave

**Die Mauer (77)**

Tysk

Niveau 1

På dette kursus vil eleverne ved hjælp af dokumentarudsendelser, film, fiktive tekster og lyrik på dansk og tysk få et indblik i og viden om en vigtig periode i tysk historie. Bl.a.: baggrunden for

murens opførsel, ”hverdagslivet ” med muren (specielt i DDR) og murens fald. Vi skal også arbejde lidt med nutidens Berlin. Eleverne skal i den sidste del af kurset lave en mundtlig fremlæggelse indtalt kun til læreren.

<b>Grundlæggende grammatik (78)</b>	Tysk	Niveau 3
I kurset vil vi lære grammatikken at kende helt fra bunden. Vi starter med at få styr på sætningsanalysen og bygger vores basisviden op ud fra denne. Vi vil lege, skrive og læse os frem til en bedre forståelse af den grundlæggende tyske grammatik.		

<b>Wir machen Film (79)</b>	Tysk	Niveau 2
På dette kursus skal vi skrive drejebogen til en tysksproget film, som derefter skal filmes og redigeres. Vi skal arbejde i mindre grupper, Der vil være fokus på det sproglige indhold i filmen og ikke så meget på filmiske virkemidler. Det forventes at man selv kan redigere og klippe en film. Alle i gruppen skal have talende roller i filmen. Vi afslutter kurset med at se hinandens film.		

<b>Grammatik - Videre med skriftlig tysk (80)</b>	Tysk	Niveau 1
Vi indleder med at oversætte sætninger fra dansk til tysk for at få et overblik over den elementære grammatik. Derefter skal eleverne skrive mindre skriftlige opgaver, og der arbejdes individuelt, parvis og i grupper. Eleverne og læreren hjælper og vejleder.		

### Kulturfag:

<b>Aktuel debat (81)</b>	Kulturfag	Niveau 2
Der vil være fokus på begrebet ‘demokrati’. Der vil blive orienteret om, hvordan demokratitanken opstod i oplysningstiden, dels globalt og dels grundlovens tilblivelse og udvikling i DK. Vi vil vurdere, hvordan de demokratiske grundprincipper har været med til at skabe det samfund, vi har i dag. Vi vil hver gang tage udgangspunkt i aktuelle og samfundsmæssige problemstillinger og diskutere og analysere dem. Vi vil også løbende diskutere emner og problemstillinger i forhold til den ungdomskultur der er i samfundet.		

<b>Identitet (82)</b>	Kulturfag	Niveau 3
På dette kursus kan alle være med. Det kommer til at handle om identitet og ungdomskultur. Hvordan vil du fx gerne have at andre opfatter dig? Hvor meget bliver du påvirket af din familie, kammerater, de sociale medier, i sportsklubben etc. Måske skal vi også snakke lidt om hvordan opfattelsen af den enkelte person har ændret sig gennem tiden, historisk. Fra fokus på fællesskab til fokus på individet. Hvad mon dine ambitioner er for fremtiden, og hvorfor? Der vil blive snakket meget på klassen - et meget mundtligt fagkursus.		

<b>Fundamentalisme og radikaliserings (83)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>Hvad er fundamentalisme og ekstremisme? Hvad betyder "radikaliserings", og hvorfor bliver nogle mennesker radikaliserede? Hvad dækker ordet "terror" over, og hvornår er et menneske en terrorist eller frihedskæmper? Dette emne skal vi blive klogere på i et fagkursus, som kombinerer samfundsfag med religion og historie. Der vil være fokus på elevens mundtlige deltagelse i undervisningen.</p>		

<b>Kristendom i dagens Danmark (84)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>Danmark er et kristent land! Men i dette fagkursus er det ikke vigtigt om du tror, eller ej. Kristendommen er fuld af hæsblæsende og "vilde" historier, og sammen med det skal vi primært snakke om det kristne "sindelag", altså hvordan man kan bruge og tænke om den kristne etik i hverdagen. Næstekærlighed, barmhjertighed, tro og håb m.m. Du bliver naturligvis også klogere på din "kristendoms-basis-viden", ligesom vi skal læse og snakke om nogle af de centrale tekster i det gamle og nye testamente.</p>		

<b>Debat og mediernes magt (85)</b>	Kulturfag	Niveau 1
<p>Vi vil på dette kursus analyse og afprøve forskellige debatformer og blive bevidst om hvordan og hvorfor forskellige synspunkter i en debat kan åbne op for nysgerrighed og interesse. Derudover vil vi vurdere og forholde os kritisk til forskellige mediers udlægninger af forskellige sager. Vi vil hver gang tage udgangspunkt i aktuelle og samfundsmæssige problemstillinger og diskutere og analysere disse. Vi vil også løbende diskutere emner og problemstillinger i forhold til den ungdomskultur der er i samfundet.</p>		

<b>Den sociale arv (86)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>Hvilke faktorer har indflydelse på de valg et menneske træffer i livet? Har det betydning hvilken familie man kommer fra? Forældrenes uddannelsesniveau? Hvad er social mobilitet? Vi skal læse, debattere, se film og være nysgerrige og undrende på den verden, vi lever i - og hvilke vilkår vi vokser op under.</p>		

<b>Kriminalitet og straf (87)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>Hvorfor straffer vi, og hvordan er det at leve i en retsstat? I dette fagkursus snakker vi om dette, og hvordan udviklingen af straf har været i Danmark og i resten af verden.</p>		

Magtens tredeling er et princip der dukker op i oplysningstiden. Vi vil særligt vurdere den dømmende magt i forhold til at “overvåge” den lovgivende og den udøvende magt. Vi vil få besøg af en fængsels-/politibetjent, evt. en dommer og andre fagfolk der har med kriminalitet og straf at gøre i hverdagen. På den måde kan vi få et reelt billede af de ting vi snakker om. Vi vil se dokumentarer og analysere, vurdere og diskutere relevante emner i forhold til emnet.

<b>Dansk politik (88)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p><i>“Hvem er røde, hvem er blå - hvem tager ansvar, så samfundet ikke går i stå?”</i></p> <p>Dette fagkursus har som sigte at lære dig noget om hvordan dansk politik fungerer i praksis! Der bliver historisk læsning, aktuelle politiske sager og samfundsmæssige begreber at fordybe sig i. Efter fagkurset skulle du gerne være bedre rustet til at forstå fx nyheder med politisk indhold. Indholdet varierer i sværhedsgrad. Men du skal helst have lyst og mod på at sige noget i klassen.</p>		

<b>Jerntæppet 2 - Magtbalancen - samfundsøkonomisk (89)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>På dette fagkursus arbejder vi forhåbentlig på bagkant af Ruslands invasion af Ukraine. Vi kigger ind i magtbalancerne i verden, både de aktuelle politiske og økonomiske. Med udgangspunkt i Europa. Der vil være fokus på NATOs medlemslande på tidspunktet for fagkurset.</p>		

<b>3. Verdenskrig? (90)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>På dette kursus vil vi høre om baggrunden for Ukraine-konflikten i forhold til stormagternes indbyrdes forhold. Vi vil tage udgangspunkt i den Kolde Krig og dét der efterfølgende har været med til at bevare det højspændte forhold mellem Rusland og den vestlige verden. Også vurdere om Ruslands invasion af Ukraine har øget risikoen for en 3. Verdenskrig. Vi vil se på, hvordan historien har været med til at skabe det samfund vi har nu, og se på hvordan bla. NATO og medlemslande i EU håndterer situationen.</p>		

<b>Nedslag i danmarkshistorien (91)</b>	Kulturfag	Niveau 3
<p>I “Nedslag i danmarkshistorien” udvælger vi forskellige historiske begivenheder og dykker ned i disse. Det er vigtigt at kende til vores fælles historie, for at forstå hvordan det samfund vi lever i i dag, ser ud. Det kunne være Københavns bombardement, den 2. Slesvigske krig eller Grevens Fejde. Vi skal læse, se film, snakke og diskutere.</p>		

<b>Danmark i krig (92)</b>	Kulturfag	Niveau 2
<p>Hvordan har krige med dansk deltagelse i de sidste par hundrede år været med til at skabe det samfund vi har i dag. Vi vil på dette kursus kigge på fortiden for at forstå den tid vi lever i, og dernæst kigge fremad og vurdere hvordan vi i den vestlige verden, og primært Danmark, er stillet i forbindelse med fremtidige konflikter/krige. Vi vil bla. tage udgangspunkt i film og dokumentarudsendelser, og vurdere og analysere dem i forhold til vores emne.</p>		

**VANDEL 10**  
**(Projektforløb - 10.klasse)**

Se skoleårets projektforløb under årsplan (bilag)

**Projekt 1 – *(Titel tilgår senere...)***

**Projekt 2 – JOB OG UDDANNELSE**

**Projekt 3 – MAGT, DEMOKRATI OG YTRINGSFRIHED**

**Projekt 4 – SUNDHED OG ERNÆRING**

**Projekt 5 – ÅRSPROJEKT**

**Årsprojektet** er et større og mere selvstændigt projekt, hvor eleverne skal vise, at de behersker alle de dele af projektarbejdsformen, de har arbejdet med i løbet af året. Projekterne kræver interview, dataindsamling eller anden opsøgende kontakt ud af huset. De færdigheder man opnår i fagkurserne indgår som en naturlig del af arbejdet i projekterne.

Ved bedømmelsen af årsprojektet medvirker en ekstern censor, og der gives både en karakter og en udtalelse.

### DESIGNLINJE:

Det handler ikke om at kunne tegne, male og sy, men om at have lyst til det og bruge øjnene og sanserne.

Da vi alle i vor tid er optaget af at udtrykke os individuelt og originalt, er design en fremragende måde at finde sig selv i en omskiftelig og foranderlig verden!

I kraft af, at det er et personligt udtryk selv at være den skabende, kan man ved selv at designe finde ind til sit eget jeg.

På liniefaget Design får du mulighed for at udvikle lysten til at skabe og sætte aftryk. Du vil blive udfordret i de grundlæggende færdigheder der er inden for tekstil og billedkunst, og du får mulighed for at lege, sanse, forme og sætte spor.

Vi skal f.eks. tegne med tegne-blyanter, kulstifter, tusch, og vi skal male akvarel udendørs, hvis og når vejret tillader det. Vi skal også male med acrylmaling, og vi fremstiller selvfølgelig selv billeder, men ind imellem er det godt at se på andre kunstneres værker, og lade os inspirere.

I tekstil er der mulighed for at sy dit eget tøj. Du får genopfrisket hvordan man bruger en symaskine, kan lære at tage mål, tegne mønster og derefter skabe dine egne kreationer. Vi skal arbejde med design af tøj ud fra moden før og nu. Du kan også sy tasker, hatte eller andre ting, kun fantasien sætter grænser. Strikning, hækling og/eller filtning kan også indgå i årets emner.

I årets løb vil du opnå viden omkring forskellige områder, som vi finder aktuelle for at kunne udvikle et selvstændigt udtryk. Du får også mulighed for at gå i dybden med noget du brænder for, hvor vi vil vejlede og hjælpe dig efter vores bedste formåen.

Endvidere har vi delt året op i forskellige perioder, hvor vi veksler mellem korte kurser, selvvalgte perioder og fælles projekter. Du vil opleve:

- at skulle arbejde alene og i grupper.
- at blive stillet overfor åbne og lukkede opgaver.
- at blive undervist og blive vejledt
- ture ud af huset, både til større byer og i lokalområdet
- kontakt til lokale kunstnere

Vi finder det vigtigt, at du som elev på Design linien ikke bare laver et produkt, men at du lærer selve produktets vej fra idé til færdigt produkt, og at du der igennem finder ud af din egen måde at arbejde på. Derfor starter størstedelen af de mere åbne og helt frie opgaver altid med, at du skal lave en beskrivelse af det du gerne vil lave i ord, billeder og skitser.

For at du kan finde den optimale tilfredsstillelse i de ting du laver, finder vi det endvidere meget vigtig at videregive teknikker for, hvordan man udstiller og opnår det bedste æstetiske udtryk. Derfor vil elevernes værker som oftest være at se på skolens område.

## **HÅNDBOLDLINIE:**

Håndboldlinien er for de elever som har lyst til at træne og videreudvikle sig indenfor spillet. Det gælder både individuelt og som holdspillere.

Træningen ligner den, eleverne kender fra klubtræning, men er også tilsat nye elementer. Vi træner seriøst og forventer derfor, at alle på holdet brænder for håndbold.

Vi arbejder meget med de tekniske og taktiske dele af spillet, både kollektivt og individuelt - samtidig har vi stor fokus på den fysiske del af træningen.

Indhold på linien:

Taktisk træning, bl.a. angrebsåbninger og forsvar systemer.

Teknisk træning, hvor der arbejdes med individuel forbedring

Fysisk træning, bl.a. spring, sprint, kondition, koordination og bevægelsestræning

Instruktøruddannelse, DHF's træner moduler.

Deltagelse i efterskoleturnering i Vejle Region.

Træningskampe mod lokale klubbers juniorhold og naboskoler

Gæsteinstruktører med trænere, dommere og spillere på liganiveau.

Besøg i Kolding til ligakamp, snak med spillere.

Træningssamlinger med andre skoler, med workshops og sociale arrangementer.

3 gange 1,5 time pr. uge

Holdstørrelse 30-32, to undervisere.

### **Formål:**

Målet med undervisningen i idræt er, at eleverne gennem alsidige idrætsaktiviteter oplever og opnår færdigheder og kundskaber, der giver mulighed for kropslig og almen udvikling.

Eleverne skal opleve glæde og lyst til at lave idræt og forstå betydningen af livslang udfoldelse og den betydning det har i samfundet - kulturelt og sundhedsmæssigt.

### **Indhold:**

- Arbejde alsidigt med henblik på kropslig og almen udvikling
- Arbejde med stof fra alle de faglige undervisningsområder
- Fordybe sig i idrætslige og kropslige handlinger
- Arbejde med teori og anatomiske forhold og træningslære



## **FODBOLDLINIE:**

*Formål:* At give eleverne indsigt og forståelse for fodboldspillet både træningsmæssigt og holdningsmæssigt. Arbejde med grundlæggende elementer i fodboldspillet og herved dygtiggøre hver enkelt elev.

### *Indhold:*

1. Fodboldrelevant grundlæggende træning.
2. Tekniske færdigheder: afslutning, dribling, afleveringer, finter, osv.
3. Taktiske færdigheder: forsvar/angreb, dybde, bredde, arbejdsområder.
4. Turneringer udendørs/indendørs.
5. Træner- og dommeruddannelse i DGI regi

Timetal ugentlig: 3 X 1½ time

Antal hold: 1 (2 lærere pr hold)

Antal elever pr. hold: 34-38

## **MUSIKLINIE:**

### **Formål**

Formålet med faget musik er, at eleverne udvikler deres evne til at udtrykke sig gennem musikken via sang, spil og bevægelse. Ved at eleverne aktivt beskæftiger sig med musik skal undervisningen gøre dem i stand til kvalificeret at forholde sig til samfundets mange musiktilbud samt øge deres forståelse af sig selv som en del af et fællesskab. Musikken fylder meget i et ungdomsliv, hvorfor faget desuden har til formål, at give eleverne redskaber til at forstå musikkens potentialer og derved styrke dem i deres identitetsarbejde.

### **Musiklinjen**

Indholdet består af sammenspil, musikteori, musikhistorie, rytmisk træning, hørelære, komposition, stemmetræning og korsang.

På musiklinjen lægges der vægt på sammenspillet, hvor eleven deltager med sit instrument eller stemme og på det niveau den enkelte besidder. Der arbejdes med det musikalske udtryk og det er fagets hensigt at udvikle elevens interesse, åbenhed og forståelse. Der spilles nyere såvel som ældre rytmiske numre, så eleven oplever de forskellige stilarter og perioder. Der lægges endvidere vægt på, at musikteorien bliver en del af den praktiske undervisning og det er målet, at eleven gennem undervisningen bliver i stand til selv at udtrykke sig gennem egne kompositioner. Centralt står optrædener og koncerter samt arbejdet med den årlige musicalopsætning.

## **TEATERLINIE:**

### **Formål**

Formålet med undervisningen i teater er at udvikle elevernes lyst til og færdighed i at bruge teater som udtryksmiddel og fremme deres indsigt i teatrets særlige kommunikationsformer.

- at blive bedre til at spille teater og få indblik i teatret som kunsthøgskole
- at mærke "suset" – opleve sjove og magiske øjeblikke
- at bruge teatret som kunstnerisk udtryksform
- at udvikle sig som menneske

Målet er endvidere at udvikle elevernes fantasi, kreativitet, selvtillid og bevidsthed om brugen af krop og stemme, således at de oparbejder øget sikkerhed og lyst til at agere på scenen eller i en forsamling.

### **Indhold**

Undervisningens indhold vil bestå af praktisk træning i grundlæggende metoder og teknikker omkring koncentration, status- og kropssprog, stemmetræning, karakterarbejde, rollespil, fokus, timing, fysisk udtryk mm., og vil kunne tage udgangspunkt i f.eks. teatersport, mime, stunt, masketeater, sort teater, monologarbejde osv.

Undervisningen vil til tider være grænsesøgende og krævende, hvorfor der fra starten arbejdes målrettet med områder som samarbejde, tillid, ansvarlighed og tryghed i forhold til andre.

Eleverne vil gennem arbejdet med færdige stykker, andet tekstmateriale og egne produktioner blive præsenteret for forskellige stilarter og genrer inden for teater.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til

- at få modet til at stå frem og udtrykke sig og derigennem udvikle selvværd
- at kunne vurdere og analysere eget og andres dramaudtryk
- at fortælle en historie i dramatisk samspil
- at styrke evnen til at samarbejde med andre gennem improvisation
- at få kendskab og forståelse for forskellige kulturelle teatertraditioner

Valgfagene er tilrettelagt i 2 moduler á 70 min. med 6-7 tilbud i hvert modul. I alt er der 8 moduler, og nedenstående beskrivelser er fra nogle af de valgfagstilbud der har været udbudt. Udvalget af valgfag afhænger både af lærerbemanning, sæson og efterspørgsel.

### **Rytmask gymnastik:**

1 lektion om ugen af 90 minutters varighed.

Her trænes grundtræning med fokus på forskellige bevægelses-mønstre og arbejde med traditionelle og nye former for håndredskaber/rekvisitter.

### **Spring:**

3 lektioner om ugen af 90 minutters varighed, hvoraf den ene lektion kun er for piger.

Her trænes grundtræning med fokus på spring.

### **Futsal:**

Futsal er et nyt indendørs fodboldspil som i bund og grund er ”almindelig” fodbold, tilpasset antal spillere og indendørsbane uden bander.

Vi arbejder meget med de tekniske og taktiske dele af spillet, både kollektivt og individuelt.’

Holdstørrelse 16-20 stk.

1 gang 1,5 time pr. uge

### **Volleyball:**

#### **Formål**

Formålet med undervisningen er at eleverne...

- erhverver sig et grundlæggende kendskab til volleyballspillet, herunder regler, teknik og taktik
  - opnår grundlæggende tekniske og taktiske færdigheder
  - oplever volleyballspillets muligheder – både som motions- og konkurrenceidræt
- motiveres til fortsat at beskæftige sig med volleyballspillet, når de forlader skolen

Timerne er tilrettelagt som et træningsforløb, hvor der arbejdes med udvikling af elevernes egenfærdighed. I første omgang lægges vægt på indføring i og træning af grundslagene – siden mere vægt på spiltræningen.

Volleyball er et populært boldspil i fritiden på skolen. Derfor arbejdes der tidligt i undervisningen også med regelkendskab og organisering af spillet, så flere hurtigt kan få glæde af at deltage i spillet f.eks. en aften i hallen eller på beachvolleybanen.

Det er primært det indendørs spil, der arbejdes med; men når vejret tillader det, flyttes undervisningen gerne til vores beachvolleybane.

Eleverne vil i begrænset omfang blive stillet overfor løsning af mindre træneropgaver – f.eks. afvikling af opvarmning og spilledelse (dommeropgave).

### **Golf:**

Skolen har 3 kunstgreens, hvor der er opbygget en bane med 6 huller. Der undervises i hold, med fokus på individuel udvikling og forbedring. Der lægges vægt på slag træning og etikette regler. Slagtræningen indeholder

- Putning
- Chipping
- Pitching
- Drive

Etikette indeholder

- Regler
- Opførsel

### **Fodbold:**

Der arbejdes med individuel forbedring, hvor der lægges vægt på teknisk og taktisk træning. Igennem småspil og diverse øvelser

### **Badminton:**

#### **Formål**

- At lære de helt elementære slag
- At få større kropslig bevidsthed
- At få et afslappet rum, hvor fællesskabet opleves positivt

#### **Undervisningen**

Undervisningen tager sit afsæt i elevernes kropslige og faglige formåen. Gennem øvelser og lege, vil der foregå en bevidstgørelse for den enkelte, så han/hun vil udvikle sig i positiv retning og efter formålet med faget. Gennem små spil og turneringer vil fællesskabet kunne opleves positivt.

### **Tegn og mal:**

#### **Formål**

Formålet med undervisningen er at eleverne ved selv at tegne og male billeder skal blive i stand til at bruge og forstå billedsproget som personligt udtryksmiddel.

Målet er desuden

- at eleverne skal lære at udtrykke fantasi og kreativitet
- at eleverne får kendskab til forskellige materialers muligheder
- at eleverne får indsigt i billedsprogets virkemidler

I undervisningen arbejdes der med forskellige teknikker bl.a. akvarel, acrylmaling, kul og kridt, blyant mm., og der gennemgås forskellige genrer f.eks. portræt, kollage, stilleben, ekspressivt, abstrakt.

Eleverne vil få kendskab til form- og farvelære og desuden blive introduceret for forskellige perioder i kunsthistorien samt udvalgte kunstnere.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- eksperimentere med billedudtryk
- udtrykke iagttagelser, følelser, fantasi mm i billeder
- vælge hensigtsmæssigt mellem forskellige materialer og teknikker
- være åbne overfor billedkunst, hvor de møder den.

## **Kun for piger:**

### **Formål**

At skabe tid og rum til at arbejde med emner som pigerne er optaget af, og skabe refleksioner over ”det gode pige-liv”.

### **Indhold**

- Læse og diskutere læserbreve
- Læse og samtale om selvværd, selvtillid og relationer
- Læse om – og diskutere cutting
- Samtaler om aktuelle emner, som pigerne er optaget af lige her og nu!
- Se film, og derudfra debattere indhold og emner (”Råzone” og ”Drengen i den stribede pyjamas”).

1½ time om ugen – ca. 10 gange

## **Det kreative hjørne:**

Et valgfag med en kombination af selvvalgte og bundne opgaver. Der arbejdes med mange forskellige materialer og teknikker.

Eks. Smykkefremstilling, papirmageri, dekupage og det der evt. er oppe i tiden.

Der undervises i de teknikker der knytter sig til opgaverne.

## **Syning:**

I valgfaget syning arbejdes der med at lave tøj til sig selv.

Måltagning, udvælgelse af model og mønster, indkøb af stof.

Der undervises i relevante syteknikker og brugen af symaskiner.

## **Sammenspil:**

Det er målet med undervisningen, at eleverne udvikler evner til at spille musik sammen med andre.

Der spilles primært nyere rytmiske sange og ofte med udgangspunkt i musik fra elevernes egen hverdag.

## **Guitar:**

Det er målet med undervisningen, at udvikle elevernes evner på instrumentet. Faget henvender sig både til nybegynderen og den øvede. Afhængig af niveau er indholdet akkordspil, fingerspil eller improvisation.

## **Løb:**

Valgfaget Løb stiler mod at motivere den enkelte elev til at motionere mere og mod at forbedre den enkelte elevs kondition. Valgfaget er ikke begrænset til elever i særlig god kondition. Valgfaget er for alle, uanset kondition, der ønsker at løbe mere og lære mere om løb.

I løbet af valgfagsperioden vil eleverne få vist løbeture i oplandet og blive undervist i teori om kondition og løbestil. Derudover vil valgfaget også have fokus på løbeudstyr, f.eks. løbesko, løbeure m.v..

Eleverne vil i løbet af perioden blive konditionstestet, således de kan følge deres egen personlige udvikling og har mulighed for at kode praksis sammen med teori. Desuden vil planlægningen af forløbet stile mod, at eleverne får mulighed for at deltage i officielle løb i oplandet.

### **Spinning:**

#### **Formål**

- At blive bevidst om pulszoner, intervaltræning, udholdenhed osv.
- At få indblik i kroppens kredsløbssystemer og kendskab til begreber som max-puls, hvilepuls.
- At opleve effekten af holdtræning (forskellig fra de traditionelle holdidrætter)
- At få fornemmelse af positive effekter af konditions- og kredsløbstræning

#### **Undervisningen**

Undervisningen tager sit afsæt i elevernes kropslige og faglige formåen.

Der cykles på stationære træningscykler ”Spinningcykler”

Træningen understøttes af taktfast musik.

# SKEMA Bilag 1

## Grundskema 24/25

	4 vagter 4 vagter	4 vagter 4 vagter	MH, EB, BJ 4 vagter	4 vagter 4 vagter	4 vagter		
Morgenvagt Aftenvagt	<b>Mandag</b>	<b>Tirsdag</b>	<b>Onsdag</b>	<b>Torsdag</b>	<b>Fredag</b>		
07.00 - 07.10	Morgentur	Morgentur		Morgentur	Morgentur		
07.10 - 07.30	MORGENMAD (Tjek 07.30)	MORGENMAD (Tjek 07.30)		MORGENMAD (Tjek 07.30)	MORGENMAD (Tjek 07.30)		
07.30 - 07.40	Udluftning	Udluftning		Udluftning	Udluftning		
07.45 - 08.00	Morgensamling	Morgensamling	Morgenmad 7.45	Morgensamling	Morgensamling		
08.00 - 08.50	TYSK 9.a - LP BIO 9.b - CM	DANSK 9.a - VA 9.b - SH	Linjefag 08.10 - 09.40 (Boldspil laver plads til bad)	Gymnastik 1	FYSIK 9.a - LL Støtte UV 10 kl.	MAT 9.a + 9.b MJ, NS, MT	FAG D
09.00 - 9.50	GEO 9.a - LL TYSK 9.b - VA	ENG 9.a - SH 9.b - CS		FYSIK 9.b - CM	Gymnastik 2	KULTURFAG 9.a + 9.b NS, KF, CM	FAG D
09.50 - 10.10	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE	FORMIDDAGSPAUSE
10.10 - 11.00	Linjefag 10.10 - 11.40	TYSK 9.a - LP GEO 9.b - MT	KULTURFAG 9.a + 9.b NS, KF, CM	DANSK 9.a - VA 9.b - SH	FAG E	TYSK (efterår) LP+VA IDRÆT (forår) FC+JB	FAG E
11.10 - 12.00		BIO 9.a - CM TYSK 9.b - VA	MAT 9.a + 9.b MJ, NS, MT	DANSK 9.a - VA 9.b - SH	FAG E	ENG (efterår) SH-CS IDRÆT (forår) FC+JB	FAG E
	Tid til bad (20 min.)						
12.05 - 13.00	MIDDAG	MIDDAG	MIDDAG	MIDDAG	MIDDAG	MIDDAG	MIDDAG
13.00 - 13.30	Fortælling	K-gruppemøde	Sangtime	Info./Dans m.m.			12.30 Rengøring
13.35 - 14.25	DANSK 9.a - VA 9.b - SH	13.30 - 14.00 Rengøring af områder (Områdetjek 13.45) 14.00 - 14.20 Rengøring af værelser (Vær. tjek af K-lærer)	DANSK 9.a - VA FYSIK 9.b - CM	FAG A	KULTURFAG 9.a + 9.b NS, KF, CM	FAG D	Gymnastik 13.30 - 15.00
14.30 - 15.20	ENG 9.a - SH 9.b - CS	Lærermøde 14.00 - 14.20 / 14.30 - 15.30	DANSK 9.b - SH FYSIK 9.a - LL	FAG B	MAT 9.a + 9.b MJ, NS, MT	FAG C	Tid til bad
15.20 - 15.40	EFTERMIDDAGSPAUSE	EFTERMIDDAGSPAUSE	EFTERMIDDAGSPAUSE	EFTERMIDDAGSPAUSE	EFTERMIDDAGSPAUSE	EFTERMIDDAGSPAUSE	Afslutning 15.15 - 15.30
15.40 - 16.55	Valgfag Støtte UV 9 kl. (Dansk) (Obs. 1,25 time...)	Gymnastik (Obs. 1,25 time...)	Valgfag (Obs. 1,25 time...)	Linjefag (Obs. 1,25 time...)			
17.00 - 17.30	Værelsesoprydning	Værelsesoprydning	Værelsesoprydning	Værelsesoprydning			
17.30 - 18.00	AFTENSMAD	AFTENSMAD	AFTENSMAD	AFTENSMAD			
18.00 - 19.00	Stilletime (På værelset/lektiecafé)	Stilletime (På værelset/lektiecafé)	Stilletime (På værelset/lektiecafé)	Stilletime (På værelset/lektiecafé)			
22:00	I eget hus/gang						
22:15	På eget værelse - (Gøre klar til godnat)						
22:30	I egen seng - godnat						

**ÅRSPLAN**  
**Bilag 2**

## Vandel Efterskole - Årsplan 2024/25

Juli					August				
1	Ma				1	To			31
2	Ti				2	Fr			
3	On			27	3	Lø			
4	To				4	Sø			
5	Fr				5	Ma			
6	Lø				6	Ti	Sommerferie		
7	Sø				7	On			32
8	Ma				8	To			
9	Ti				9	Fr			
10	On	Sommerferie		28	10	Lø			
11	To				11	Sø	Skoletart		
12	Fr				12	Ma	Startuge		
13	Lø				13	Ti	Startuge		
14	Sø				14	On	Startuge - Introkurser		33
15	Ma				15	To	Startuge - Introkurser		
16	Ti				16	Fr	Startuge - Introkurser		
17	On			29	17	Lø			
18	To				18	Sø			
19	Fr				19	Ma	Introkurser		
20	Lø				20	Ti	Introkurser		
21	Sø				21	On	FK 1		34
22	Ma				22	To	FK 1		
23	Ti				23	Fr	FK 1		
24	On			30	24	Lø			
25	To				25	Sø			
26	Fr				26	Ma	FK 1		
27	Lø				27	Ti	FK 1		
28	Sø				28	On	FK 1		35
29	Ma				29	To	FK 1		
30	Ti			31	30	Fr	Linjedag - hele dagen		
31	On				31	Lø			
September					Oktober				



1	Sø			1	Ti	Proj. 1.		
2	Ma	FK 1		2	On	Proj. 1		40
3	Ti	FK 1	EIS - Forstandermøde	3	To	Proj. 1.		
4	On	FK 1	Bestyrelsesmøde	36	4	Fr	Forlænget weekend	VMKF: "Marie Frank & Udflytterne"
5	To	Linjedag - hele dagen	Opstartsstævne (håndboldlinjen)		5	Lø	Proj. 1	
6	Fr	FK 1	VMKF: Johnny Logan kl. 20.00		6	Sø	Proj. 1	VMKF: "HOME"
7	Lø		(Evt. Stafet for livet)		7	Ma	Proj. 1.	DEADLINE elevplaner FK 1
8	Sø				8	Ti	Proj. 1.	
9	Ma	FK 1			9	On	Proj. 1	41
10	Ti	FK 1			10	To	Proj. 1	Vandel Event ???
11	On	Dreng-pigetur		37	11	Fr	Proj. 1 - Fredagssang kl. 15.00-15.30	Fredagssang kl. 15.00-15.30 Kollegialt arr. ???
12	To	Dreng-pigetur	Info-møde L-25 Vesterlund kl. 13.00		12	Lø	Proj. 1	
13	Fr	Dreng-pigetur			13	Sø	Proj. 1	
14	Lø				14	Ma	Efterårsferie	
15	Sø				15	Ti	Efterårsferie	
16	Ma	FK 1	Vejl. konf.		16	On	Efterårsferie	42
17	Ti	FK 1	Vejl. konf.		17	To	Efterårsferie	
18	On	Fodboldstævne - Horsens	VMKF: Sangaften	38	18	Fr	Efterårsferie	
19	To	FK 1			19	Lø	Efterårsferie	
20	Fr	FK 1 - Fredagssang kl. 15.00-15.30	Fredagssang kl. 15.00-15.30		20	Sø	Efterårsferie	
21	Lø				21	Ma	FK 2	
22	Sø				22	Ti	FK 2	
23	Ma	Forlænget weekend			23	On	FK 2	EIS - Korttræf (Midtjysk) Aftenlærermøde (med bestyrelsen) 43
24	Ti	FK 1			24	To	FK 2 Efterskolekoncert: Vincent Ryder m. band	Koncert VANDEL: "Vincent Ryder m. band" (FOR ELEVER)
25	On	FK 1	Øvedag: KALASET	39	25	Fr	FK 2	Deadline elevtilmelding L-25
26	To	Fælles fagdag - Matematik Efterskolekoncert: KALASET	Øvedag + Koncert: KALASET		26	Lø	FK 2	
27	Fr	Proj. 1. - Forældreweekend			27	Sø	FK 2	
28	Lø	Forældreweekend			28	Ma	FK 2	DEADLINE elevplaner Proj. 1
29	Sø	Efterskolernes Dag	?? + ?? (Begge møde ind kl. 18.00)		29	Ti	FK 2	Besøgsaften 44
30	Ma	Værdiformiddag/trivselsdag		40	30	On	FK 2	
					31	To	FK 2	
<b>November</b>				<b>December</b>				
1	Fr	FK 2	ELEV FEST (Afs.: ?? + ??)	44	1	Sø		
2	Lø				2	Ma	Projekt 2	Besøgsaften
3	Sø				3	Ti	Projekt 2	
4	Ma	Fælles fagdag - Samf.			4	On	Projekt 2	Vild med dans (eftermiddag) 49

5	Ti	FK 2			5	To	Projekt 2		
6	On	FK 2		45	6	Fr	Gymnastikdag (Formiddag)	ELEVFEEST (Afs.: ?? + ??)	
7	To	FK 2	EIS - Regionsmøde (Vejlefjord)		7	Lø			
8	Fr	FK 2 - Forældresamtaler (9. kl.) 15.30 - 19.00	Forældresamtaler (9. kl.) 15.30 - 19.00		8	Sø		VMKF: Big Band Ribe 16.00	
9	Lø	FK 2			9	Ma	FK 3	DEADLINE elevplaner FK 2	
10	Sø	FK 2			10	Ti	FK 3	EIS - Musiktræf (Brøruphus)	50
11	Ma	FK 2	Gym. lærerkursus L-25 (BGI)		11	On	Linjedag	EIS - Indefodboldstævne (DGI Huset, Vejle)	
12	Ti	FK 2	Gym. lærerkursus L-25 (BGI)		12	To	FK 3		
13	On	Musical	Bestyrelsesmøde	46	13	Fr	FK 3		
14	To	Musical			14	Lø			
15	Fr	Musical			15	Sø			
16	Lø	Øveweekend for skuespillere, musik, lyd og lys)			16	Ma	FK 3		
17	Sø	Øveweekend for skuespillere, musik, lyd og lys)	(Booking FSA prøver UVM)		17	Ti	FK 3		
18	Ma	Musical			18	On	FK 3		51
19	Ti	Musical - (Premiere forestilling 19.30)			19	To	FK 3	Forberedelse af julemiddag mm.	
20	On	Musical - (Bedsteforældre 10.00 - forestilling 19.30)		47	20	Fr	Juleafslutning	Personalejulefrokost kl. 19.00	
21	To	Musical - (Premiere forestilling 19.30)			21	Lø			
22	Fr	Musical - (Forestilling 15.00 for forældre)			22	Sø			
23	Lø				23	Ma			
24	Sø				24	Ti	Juleaften		
25	Ma	Oprydning efter musical - formiddag			25	On	Juledag		52
26	Ti	FK 2			26	To	2. juledag		
27	On	FK 2		48	27	Fr			
28	To	FK 2			28	Lø			
29	Fr	FK 2	VMKF: Den grimme mand i byen 20.00		29	Fr			
30	Lø				30	Lø			1
					31	Sø	Nytårsaften		
<b>Januar</b>									
<b>Februar</b>									
1	On	Nytårsdag			1	Lø	FK 3	Efterskolemesse Åbenrå.	
2	To			1	2	Sø	FK 3	Efterskolemesse Åbenrå.	
3	Fr				3	Ma	Projekt 2		
4	Lø				4	Ti	Projekt 2		6
5	Sø				5	On	Projekt 2		
6	Ma	FK 3 Øveprøver 9. kl.	DEADLINE elevplaner Proj. 2		6	To	Projekt 2 Gymnastikdag (Eftermiddag)	Gymnastikdag (Eftermiddag). Besøgsaften	
7	Ti	FK 3 Øveprøver 9. kl.			7	Fr	Fælles fagdag - Dansk Fredagssang kl. 15.00-15.30	Fredagssang kl. 15.00-15.30 (?? + ??)	
8	On	FK 3 Øveprøver 9. kl.		2	8	Lø			
9	To	FK 3 Øveprøver 9. kl.	Bestyrelsesmøde		9	Sø			
10	Fr	FK 3 Øveprøver 9. kl.	VMKF: Lune Carlsen & Bellami		10	Ma	Vinterferie		

11	Lø			11	Ti	Vinterferie		
12	Sø			12	On	Vinterferie		7
13	Ma	FK 3 Øveprøver 9. kl.	<i>Linjefag skifter her fra!</i>	13	To	Vinterferie		
14	Ti	FK 3 Øveprøver 9. kl.		14	Fr	Vinterferie		
15	On	FK 3 Øveprøver 9. kl.		15	Lø			
16	To	FK 3 Øveprøver 9. kl.		16	Sø			
17	Fr	FK 3 Gymnastikdag (Formiddag).		17	Ma	Proj. 3		
18	Lø	Skitur (alle møder 12.00)		18	Ti	Proj. 3		
19	Sø	Skitur		19	On	Proj. 3		8
20	Ma	Skitur		20	To	Proj. 3	EIS - Ledelse og bestyrelse (BGI) EIS - Volleystævne (Elbæk) K-samtaler 13.00 - 15.20 (ikke boglige)	
21	Ti	Skitur		21	Fr	Gym. dag + Første opvisning + Forældredag		
22	On	Skitur	4	22	Lø		Efterskolemesse Odense ???	
23	To	Skitur		23	Sø		Efterskolemesse Odense ???	
24	Fr	Skitur		24	Ma	Proj. 3		
25	Lø		<i>Mumieholdet 10.00 - 14.00</i>	25	Ti	Proj. 3		
26	Sø			26	On	Proj. 3		9
27	Ma	Forlænget weekend		27	To	Proj. 3		
28	Ti	Projekt 2		28	Fr	Proj. 3	ELEVFEEST (Afs.: ?? + ??) VMKF: Rie rasmussen m. band (Tidl. Danser med Dreng)	
29	On	FLYTTEDAG	5					
30	To	Projekt 2						
31	Fr	Projekt 2						
<b>Marts</b>				<b>April</b>				
1	Lø		Årsmøde Nyborg Strand	1	Ti	FK 4	Opvisning (generalprøve til FH)	
2	Sø		Årsmøde Nyborg Strand	2	On	FK 4		14
3	Ma	Proj. 3	DEADLINE elevplaner FK 3	3	To	FK 4	Pæd. dag 16.00 - 21.00. (Evt. med bestyrelsen)	
4	Ti	Proj. 3	<i>Ingen akt. i hallerne pga. 5. kl. gym.</i>	4	Fr	Skemafri	Pæd. dag 8.30 - 12.00	
5	On	Proj. 3 - 5. classes dag (+1 Opvisning)	Udlejning Rotary Egtved	5	Lø	Forlænget weekend		
6	To	FK 4	EIS - Basketstævne (Fredericia)	10	6	Sø	Forlænget weekend	
7	Fr	FK 4 - Opvisning Firehøje (1 opvisning)		7	Ma	FK 4 (Øvedag Musiklinje-turné)		
8	Lø	Gym. weekend (2 opv.)		8	Ti	FK 4 (Musiklinje-turné)	<i>Info. møde L-25 (Vejle)</i>	
9	Sø	Gym. weekend (2 opv.)		9	On	Proj. 4 (Musiklinje-turné + koncert hjemme)		15
10	Ma	Skemafri		10	To	Proj. 4	EIS - Forstandermøde	
11	Ti	FK 4	<i>Besøgsaften</i>	11	Fr	Proj. 4		
12	On	FK 4	<i>Gym. lærerkursus L-25 (Flemming)</i>	11	12	Lø		

			Koncert: Katrine Muff (Fællessang for alle)						
13	To	FK 4			13	Sø			
14	Fr	FK 4 - Gym. weekend (1 opv.)			14	Ma	Vandel Camp (Forb. formiddag)		
15	Lø	Gym. weekend (2 opv.)			15	Ti	Vandel Camp		
16	Sø				16	On	Oprydning/reng./akt. - Onsdagssang kl. 15.00-15.30	Onsdagssang kl. 15.00-15.30	16
17	Ma	FK 4	DEADLINE elevplaner Proj. 3		17	To	Skærtorsdag		
18	Ti	Fælles fagdag - SEXual UV	Censorfordeling Balle.		18	Fr	Langfredag		
19	On	FK 4		12	19	Lø			
20	To	FK 4			20	Sø	Påskedag		
21	Fr	FK 4 - Gym. weekend (1 opv.)			21	Ma	2. Påskedag		
22	Lø	Gym. weekend (2 opv.)			22	Ti	Proj. 4		
23	Sø				23	On	Proj. 4		
24	Ma	FK 4			24	To	Proj. 4		17
25	Ti	FK 4	Opvisning (generalprøve til FH) EIS - Forårsmøde (Vesterlund)		25	Fr	Proj. 4	VMKF: Shu-Bi-Dua 2.0 kl. 20.00	
26	On	FK 4	VMKF: Cross, Dissing, Dissing og Las	13	26	Lø			
27	To	FORUM HORSENS (gym hele dagen)			27	Sø			
28	Fr	FK 4			28	Ma	Proj. 4	DEADLINE elevplaner FK 4 Besøgsaften	
29	Lø				29	Ti	Proj. 4 - Linjedag	Linjedag / EIS - Håndboldstævne (Vejle)	
30	Sø				30	On	Proj. 4		18
31	Ma	FK 4							
<b>Maj</b>									
<b>Juni</b>									
1	To	Proj. 4		18	1	Sø		Jellingfestival	
2	Fr	Proj. 4 - FP9 - Dansk retskr./læsn. 9.00 - 10.30	ELEVFEEST (Afs.: ?? + ??)		2	Ma	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
3	Lø	FK 5			3	Ti	Årsprojekt / Mdtl. prøver	Sommerlærermøde 13.00 - 17.00	
4	Sø				4	On	Årsprojekt / Mdtl. prøver	Besøgsaften	23
5	Ma	FK 5 - FP9 - Dansk skr. fremst. 9.00 - 12.30			5	To	Årsprojekt / Mdtl. prøver Grundlovsfest (Eftermiddag)		
6	Ti	FK 5 - FP9 - Mat. færd. + probl. 9.00 - 13.00			6	Fr	Årsprojekt / Mdtl. prøver Fredagssang kl. 15.00-15.30	Fredagssang kl. 15.00-15.30	
7	On	FK 5 - FP9 - Eng. (Udtræk?) 9.00 - 12.00		19	7	Lø			
8	To	FK 5 - FP9 - Nat. (Udtræk?) 9.00 - 12.00			8	Sø			
9	Fr	FK 5 - FP9 - Tys. (Udtræk?) 9.00 - 12.00			9	Ma	2. pinsedag		
10	Lø				10	Ti	Årsprojekt / Mdtl. prøver	DEADLINE elevplaner FK-5	
11	Sø		(Musikturné ØVEWEEKEND)		11	On	Årsprojekt / Mdtl. prøver		24
12	Ma	FK 5	DEADLINE elevplaner Proj. 4		12	To	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
13	Ti	Vejlestævne	EIS - Vejlestævne (Atletik)		13	Fr	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
14	On	FK 5		20	14	Lø	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
15	To	FK 5			15	Sø			

16	Fr	FK 5			16	Ma	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
17	Lø	FK 5			17	Ti	Årsprojekt / Mdtl. prøver		
18	Sø				18	On	Årsprojekt afslutn./ Mdtl. prøver	Sommerlærermøde 13.00 – 17.00	25
19	Ma	FK 5	Aftenlærermøde 18.30 – 21.00		19	To	Årsprojekt afslutn./ Mdtl. prøver		
20	Ti	FK 5	Finalestævne Fodbold / Beach-stævne		20	Fr	Årsprojekt afslutn./ Mdtl. prøver		
21	On	Musikfestival (Bråskovgaard)	EIS - Musikfestival (Bråskovgaard)	21	21	Lø			
22	To	FK 5			22	Sø		?? + ?? (begge forvagt)	
23	Fr	FK 5			23	Ma	Slutuge		
24	Lø				24	Ti	Slutuge		
25	Sø				25	On	Slutuge		26
26	Ma	FK 5			26	To	Slutuge		
27	Ti	FK 5 Fællestræning L-25	Fællestræning L-25 (Vejen Idr. center)		27	Fr	Slutuge		
28	On	FK 5		22	28	Lø	Afslutning		
29	To	Kr. Himmelfartsdag	Jellingfestival		29	Sø	Sommerferie for de der ikke skal med til L25		
30	Fr	Skemafri	Jellingfestival		30	Ma	L-25		27
31	Lø		Jellingfestival						

# Fagkurser Bilag 3

## Valgskema til fagkurser - VANDEL 10 - 2024/2025

	MINUS: VA - LP - CM - LL			MINUS: VA - SH - LL - CS			MINUS: LP - NS - MT - (CM) - KF - MJ			MINUS: SH - NS - CM - CS - KF - MJ - MT			MINUS: VA - SH - CS *efterår - LP *efterår - (FC* - JB*) *forår			
	Uge	A	Sæt X	Uge	B	Sæt X	Uge	C	Sæt X	Uge	D	Sæt X	Uge	E	Sæt X	
Fagkursusperiode 1	1															
	2	Algebra og differentialregning (6)	Mat - 12	NS	Lineær algebra (6)	Mat - 12	NS	Regning i komplekse tal (2)	Mat - 12	NS	Matematisk fysik (7)	Mat - 12	NS	Matematisk fysik og kemi (6)	Mat - 17	LL
	3	Tal og algebra (4)	Mat - 35	MT	Deutsche (7)	Ty - 18	LP	Spørgsmål og hobbyer (2)	Eng - 20	CS	A different life (2)	Eng - 38	LP	Fundamentals of quantum mechanics (2)	Kult - 28	NS
Fagkursusperiode 2	1															
	2	Geometri og trekantede (4)	Mat - 28	MT	Berlin (7)	Tysk - 10	LP	Freemidens energi (6)	Nat - 16	CM	Forskell (7)	Tysk - 22	AO	DK indvandring	77, 77, 77, 77, 77	
	3	Geometri - konstruktioner og tegning (4)	Mat - 12	JV	Sitfahnen in Österreich (7)	Tysk - 12	LP	Grundlæggende matematik (7)	Tysk - 27	AG	Learn and play (4)	Eng - 14	LP	Hverdagsmatematik (5)	Mat - 24	MJ
Fagkursusperiode 3	1															
	2	Den sociale arv (8)	Kult - 18	NS	Kriminalitet og straf (8)	Kult - 30	NO	Blind Justice (8)	Mat - 6	NS	Dr. Martin Luther (2)	Mat - 26	NS	Eventplanlægning/Projektarbejde	77, 77, 77, 77, 77	
	3	Geometri - konstruktioner og tegning (4)	Mat - 12	JV	Sitfahnen in Österreich (7)	Tysk - 12	LP	Grundlæggende matematik (7)	Tysk - 27	AG	Learn and play (4)	Eng - 14	LP	Hverdagsmatematik (5)	Mat - 24	MJ
Fagkursusperiode 4	1															
	2	Den sociale arv (8)	Kult - 18	NS	Kriminalitet og straf (8)	Kult - 30	NO	Blind Justice (8)	Mat - 6	NS	Dr. Martin Luther (2)	Mat - 26	NS	Eventplanlægning/Projektarbejde	77, 77, 77, 77, 77	
	3	Geometri - konstruktioner og tegning (4)	Mat - 12	JV	Sitfahnen in Österreich (7)	Tysk - 12	LP	Grundlæggende matematik (7)	Tysk - 27	AG	Learn and play (4)	Eng - 14	LP	Hverdagsmatematik (5)	Mat - 24	MJ
Fagkursusperiode 5	1															
	2	Den sociale arv (8)	Kult - 18	NS	Kriminalitet og straf (8)	Kult - 30	NO	Blind Justice (8)	Mat - 6	NS	Dr. Martin Luther (2)	Mat - 26	NS	Eventplanlægning/Projektarbejde	77, 77, 77, 77, 77	
	3	Geometri - konstruktioner og tegning (4)	Mat - 12	JV	Sitfahnen in Österreich (7)	Tysk - 12	LP	Grundlæggende matematik (7)	Tysk - 27	AG	Learn and play (4)	Eng - 14	LP	Hverdagsmatematik (5)	Mat - 24	MJ

Jette Rytter, Bestyrelsesmedlem

Helle Fogh Skovlyst, Bestyrelsesmedlem

Nina Rasmussen, Bestyrelsesmedlem

Mogens Simonsen, Bestyrelsesmedlem

Preben Bjerre, Bestyrelsesmedlem

Kenneth Gram Bjørnskov, Bestyrelsesmedlem

Anders Stensgaard, Bestyrelsesformand